

Przedpłata
za „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odnośnienie do
mieszkania dopłaca się 40
halerzy miesięcznie.
Adres Administracji: Gar-
barska 7.
Biuro filjalne: Szewska, 18.
Numer pojedynczy zwykły:
10 hal.
Numer z poprzednich dni:
20 hal.

DIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Przedpłata
za „Głos Narodu“ wynosi:
Na prowincji: miesięcznie
kor. 2.40. W państwie nie-
mieckim kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie: kor. 12.—.
Adres Redakcji i Admini-
stracji: Garbarska 7.
Telefon Nr. 309.
Numer niedzielny lub na-
mer z dodatkiem powieścio-
wym 16 halerzy; numer na
prowincji o 2 hal. drożej.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje przedsiębiorca tego dziennika p. Karol Armatowicz, w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ przy ul. Szewskiej l. 13, pod zarządkiem p. Ignacego Flanara. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Sluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opalik, R. Mosse, M. Dukea, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette directeur, rue Comartin.

Nr. 172.

Kraków, Środa dnia 31 Lipca 1901.

Rok IX.

Czas odnowić przedpłatę.

Przenumerata wynosi:
Za miesiąc sierpień: 2 k. 40 h.
Do końca września: 4 kor. 80 h.
Do końca grudnia: 12 k. — h.
Za zmianę adresu dopłaca się 40 halerzy.
W Krakowie dla Abonentów odbierających „Głos Narodu“ w Administracji (Garbarska 7), albo w Biurze filjalnym (Szewska 13) przenumerata wynosi:
Za miesiąc sierpień: 2 kor.
Do końca września: 4 kor.
Do końca grudnia: 10 kor.
PP. Przenumeratorów, wyjeżdżających na wies lub do kąpieli upraszamy o nadesłanie 40 hal. za każdą zmianę adresu.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dla wszystkich przenumeratorów dziesiąty arkusz >Wyboru dzieł Alarcona<, a w szczególności romansu osnutego na tle życia Madrytu p. t.:
„SKANDAL“.

„Jednopunktowe stronnictwa“.

W jednym z ostatnich numerów >Czasu< znalazł pomieszczenie artykuł, którego treść miała na celu wykazanie, iż stronnictwa opozycyjne w Galicji zbyt chętnie, zdaniem >Czasu<, szafujące zarzutami bezprogramowości i oportunistów, nie posiadają same żadnego programu, względnie zadowolniają się programem >jednopunktowym<. Do stronnictw tego pokroju zalicza >Czas< stronnictwo ludowe, socjalistów i antysemitów.

Zanim poddamy rzeczowej krytyce zarzut >jednopunktowości<, skierowany z niezwykłą, jak na >Czas<, swobodą wyrażenia przeciw antysemitom polskim, spróbujmy naprzód rozjaśnić kwestję co do dwu innych stronnictw, które zostały przez organ partii konserwatywnej również tym samym obciążone zarzutem.

Otóż co do ludowców ma >Czas< zupełną rację. Jedynym jawnym punktem programu tej partii są nadużycia wyborcze, o czym już nieraz mieliśmy sposobność pisać. Reszty zadań, jakie sobie ludowcy stawiają, można się chyba tylko domyślać. Wszelkie prawdopodobne hipotezy, stawiane w tym kierunku, spotykają się wszakże z reguły z zaprzeczeniem. Dość wspomnieć ostatnie zajęcia w Sejmie, spowodowane wystąpieniem ks. Stojałowskiego, który usiłował odświeżyć pewną część programu ludowego, odnoszącą się do stosunku między partją p. Stapińskiego, a żydami. Że takie zbyt gwałtowne ekskuzy chybują cel — to rzecz jasna. Faktem jest, iż jedynym punktem programu, głoszonego przez stronnictwo ludowe, pozostaje, jak dotąd, walka z nadużyciami wyborczymi, po za czem pp. Stapiński i Wysłouch nie widzą świata.

Już ze socjalistami wszakże ma się sprawa nieco inaczej. Trzeba temu stronnictwu czynić tysiące słusznych, a hańbiących zarzutów, można i powinno się zwalczać jak najgoręcej ohydny taktikę polityczną jego przywódców, którzy stanowią zakalę naszego życia publicznego, wreszcie można i trzeba uznać jego program za zły i wrogi interesom narodu, lecz zaprzeczać faktowi, iż socjaliści program w rzeczywistości posiadają, to wydaje się nam nieco za śmiałym.

Program socjalnej demokracji spotykał się od samego początku z krytyką wielu innych stronnictw. Wykazano, że niektóre jego punkty są więcej, inne mniej szkodliwe interesom społeczeństwa, rozbierano go w najdrobniejszych nawet szczegółach i poddawano surowej ocenie, nikomu wszakże nie przyszło na myśl powiedzieć, iż >tajne, bezpośrednie i powszechne prawo głosowania< jest tego programu alfą i omegą. Przeciwnie, sam >Czas<, nie wspominając już o innych pismach, które stale walczą z socjalizmem, nieraz zapuszczał się w polemikę z ekonomiczną częścią socjalistycznych postulatów, składając tem samem świadectwo, że prócz wyżej wspomnianego prawa głosowania, socjaliści domagają się jeszcze czegoś więcej.

Jakie są te żądania i jak się ma wobec nich zachować nasze społeczeństwo, o tem już mieliśmy sposobność po sto razy wyrazić swoje zdanie. Nie będziemy przeto jeszcze raz piętnowali program partii socjalistycznej, jako wrogiego naszym dążeniom i interesom narodowym, i uprawiającego najohydniejszy internacjonalizm. Wstrętne machinacje socjalistów dość chyba często były przedmiotem naszego oburzenia, aby je trzeba jeszcze raz przy tej właśnie sposobności na nowo podnosić.

Przypominając je zatem, nie poraz pierwszy zresztą i nie poraz ostatni, czynimy to jedynie dla wykazania, że >Czas< myli się, twierdząc, iż socjalizm ma jeden tylko punkt programu. Przeciwnie, ma on ich więcej i to groźniejszych dla naszego rozwoju narodowego i społecznego, aniżeli ten, o którym dziennik konserwatywny jedynie wspomina. Ignorowanie ich równałoby się karygodnej niedbałości o najświętsze dobra naszego społeczeństwa, którym ten program właśnie zagraża. Wolimy zatem przypuścić, że owo sklasyfikowanie socjalizmu do rzędu stronnictw jednopunktowych, nastąpiło bez głębszego namysłu i jest raczej efektem politycznym, obliczonym na wykazanie, iż jedyne >wielopunktowe< stronnictwo stanowią konserwatyści, — niż wewnętrznym przekonaniem tego, kto ten artykuł pisał czy też inspirował.

Stwierdziwszy przeto, iż już co do tego punktu >Czas< myli się najzupełniej, przystąpimy w następnym artykule do odparcia podobnego zarzutu, skierowanego przeciw antysemitom.

PERŁY.

W morzach i niektórych rzekach żyją mięczaki, zwane perłopławami, należące do rodziny estrygowatych; składają się one z masy galaretowatej. Natura, zabezpieczając istnienie tej wężej istoty, dała jej możność wytwarzania w swym ustroju lepkiej materji, która sącąc się powoli, tworzy blaszkę twardniejącą, pod którą stopniowo coraz nowe powstają blaszki i układają nareszcie gruby pokład warstwowy, nazywany muszlą lub perłową macią.

Wpływ światła słonecznego nadaje temu pokryciu owe znane powszechnie barwy i świetność.

To co nazywamy perłą, jest w składzie swoim tem samem, co muszla; wytwarza się zaś w jej wnętrzu, to jest we wnętrzu ciała zwierzęcia, czyli jego płaszczu. Najpiękniejsze perły srebrzyste są wytworem wewnętrznej części płaszczu i składają się prócz jądra, tylko z warstw macicy perłowej. Perły czarne lub brązowe, są wytworem środkowej części płaszczu. Wogóle perły tworzą się skutkiem podrażnie-

nia mięczaka, bądź przez ziarnko piasku, bądź przez jaki mały pasożyt.

Największa ilość perel jest białych, inne są różnobarwe, różowe, purpurowe, zielone lub czarne, lecz białe są najwięcej cenione.

Niektórzy przyrodnicy zapewniają, że mieszkańcy obfitujących w perły okolic, jak n. p. Indjanie, Chłiczcy, wkładają w rozwarte muszle ziarnka piasku, a nawet maleńkie posążki, które pokrywają się masą perłową. Wiemy, że Linneusz otrzymał od rządu szwedzkiego szlachectwo za to właśnie, że wynalazł sposób sztucznego wytwarzania perel.

Najbogatsze połowy perel skutecznijają się w zatoce Perskiej na brzegach Indji Wschodnich i na zachodnim brzegu wyspy Ceylon w okolicy Condaty, Avipo i Manaar, w zatoce Panama, na wybrzeżu Kolumbji, na wyspie św. Małgorzaty i od niedawna na brzegach Australji, lecz ostatek to jest zmienna, bo n. p. na wyspie Ceylon od r. 1838 do 1854 wcale połowu nie było. Połów na brzegach Ceylonu zaczyna się w lutym i trwa dni 20, a obchodzony jest, jak święto uroczyste.

Poławiacze perel nie są niezależni, bo $\frac{3}{4}$ połowu oddawają muszle rządowi. Na łódkach, po 10 osób mieszczących, nurkowie wypływają na oznaczone miejsce. Przywiązani w pas do sznura, przymocowanego do łodzi, spuszczaają się na dno morza. Niektórzy nie używają nawet przyrządów nurkowych, lecz uszy i nos zatykają sobie watą lub woskiem, a usta gąbką nasiąkniętą w oliwie. Do pasa mają przywiązany kosz na muszle i ostry nóż w ręku, mający służyć do odrzynania muszli od skał i do obrony w razie napaści drapieżnych mieszkańców głębin morskich.

Nurek szybko zbiera muszle do kosza i przebywszy, jeżeli jest bez przyrządu nurkowego, pod wodą około 50 sekund, szarpnięciem sznura daje znak, by go wyciągnęto. Nurek w ciągu dnia zebrać może 1000 do 4000 mięczaków. Zdarsza się, że w jednej muszli znajduje się kilkanaście i więcej perel, ale też czasem i w stu muszlach znajduje się zaledwie jedna perła.

Wydobyte mięczaki rozkładane są na piasku, a gdy pod wpływem słońca żyłtka otworzą swe skorupy i zamrą w nich, wówczas odbywa się poszukiwanie perel.

Zachodnie wybrzeża Ameryki dostarczają perel za sumę około pięciu milionów reńskich rocznie.

Europa ma również swoje perły. Poławiają się one w źródłach i rzekach na brzegach Szkocji, Anglii, Irlandji, Szwecji, Norwegji, Finlandji, w niektórych miejscowościach Czech i Śląska. Najliczniejszą i najlepiej zarządzaną wodę perłową, znajdują się w Dolnej Bawarji; perły bawarskie znane już były w starożytności, a dziś stanowią znaczny dochód dóbr koronnych i niektórych prywatnych.

Wielkość perel zmienia się, począwszy od wielkości ziarnka maku, do wielkości wiśni. Wagę ich oznacza się na karaty. Postać i barwa wpływają na cenę karatu, a cena ta warasta, gdy jest dostateczna liczba perel jednakich dla nawleczenia na sznurek. Największe perły nazywają się: kropkami, łzami lub oczami perłowymi, nieforemne barokowymi, mniejsze łutowymi, a zupełnie drobne nasieniem perłowem.

Skarbiac królów hiszpańskich posiada największą perłę, ważącą 25 karatów.

Użycie perel do ozdób jest bardzo dawne; już Fenjanie prowadzili niemi handel, a de Rzymn przybyli za wojen jugurtyjskich. W średnich wiekach były prawie tylko ozdobą królów i dopiero się rozszerzyły ze wzrostem bogactw i miast; napływ perel amerykańskich obniżył ich cenę.

Oddawna też wyrabiane są perły sztuczne. Nad morzem Czerwonem wyrabiają je z żgóbów zwierzęcia wielorybowatego, dugonga. Perły woskowe, rybnie, składają się z małych kulek szklanych, wewnątrz pokrytych esencją perłową i wypełnianych stopionym woskiem. Wyrabiają też perły z alabastru. Najważniejsze jednak są perły szklane czyli weneckie, złożone z cienkich rurek szklanych, podzielonych ostrym nożem na małe kawałki.

W końcu pomówimy o perłowej masie, która jest skorupą perłopławów i niektórych mięczaków rzecznych, okazującą na wewnętrznej powierzchni prześliczną grę światła. Rocznie przy połowie perel otrzymuje się

tych skorup około 3000 tonn. Po oddzieleniu warstwy zewnętrznej, czysta masa perłowa wyrabia się na tokarni, jak róg lub kość słoniowa i używa się do formowania, lub też do wyrobu drobnych przedmiotów, jak guziki, osady do noży i t. p. Obecnie wyrabiają też i perłową masę sztuczną z żelatyny i esencji perłowej. Ta ostatnia wyrabia się przez rozżarcie z wodą srebrzystych łusk pewnego gatunku karpia, który poławiany jest w Renie. Cetnar tej ryby dostarcza około czterech fantów srebrzysto połaskujących łusek. *de Verdmon.*

ZE ŚWIATA.

U łoża chorego Tolstoja.

Gdy się rozbiegła po świecie wieść, że hr. Tolstoj zapadł ciężko na zdrowiu i że życiu jego grozi poważne niebezpieczeństwo, pospieszyło do łoża sędziwego pisarza obok najbliższej rodziny i krewnych wielu jego przyjaciół i zwolenników. Na stacjach, leżących wzdłuż drogi, wiodącej z Moskwy na Tułę do majątku Tolstoja, o niczem innym prawie nie mówiono, jak tylko o jego chorobie. Wszystko obracało się około tego jednego nazwiska, wszyscy mieli to uczucie, że zbliża się dramat, któryby musiał dotknąć każdego bez wyjątku Rosjanina bez względu na to, jakie stanowisko zajmuje wobec Tolstoja.

Z Tuły trzeba było z braku furmanek iść pieszo blisko trzy wiorsty, aby się dostać do domu hr. Tolstoja. Po drodze przyjmowali śpieszących do Jasnej Polany wieśniacy i wieśniaczki, pomagając im we wszystkim. A gdzie tylko naszli, wszędzie słyszeli skargi z ust chłopaków: „Nasz żywiciel, dobrodzieju, nasz wybawca jest umierający. Co się stanie z nami, gdy jego zabraknie“.

Tolstoj, jak wiadomo, zachorował wskutek tego, że, korzystając z nieobecności żony, wbrew zakazowi lekarza, odbył kilkugodzinną przejażdżkę konno. Zmęczony i chory powrócił wieczorem do domu i zaraz dostał silnej febrę. W nocy nie jeszcze nikomu nie powiedział o swej chorobie. Dopiero po przybyciu żony, poskarżył się przed nią i zarsz zasięgnął rady swych przyjaciół, lekarzy Dreyera i Dubenskigo, którzy stwierdzili recydywę malarji i pleuritis. Przez pierwsze 2—3 dni było tak źle z Tolstojem, że żona jego była już przygotowana na smutny koniec. — Oddech Tolstoja stawał się coraz cięższy, mowa coraz trudniejszą, umysł jednak był ciągle trzeźwy i jasny. Tolstoj żalił się, że nie będzie mógł dokończyć swego dzieła o kwestji robotniczej, nad którym ostatnimi czasy bardzo pilnie pracował, a nadto czynił pewne ostatnie rozporządzenia.

Czwartego dnia po zachorowaniu rano Tolstoj zapadł w głęboki sen. Gdy się obudził około południa, rzekł do swej żony: „Opatrzność dała mi jeszcze pewną odwlokę, acz już nie na długi czas“. Jeszcze tego samego dnia hr. Tolstoj podjął swe prace dalej, odpowiadał na liczne listy, które nadeszły do niego

podczas choroby i przyjmował wieśniaków i wieśniaczki, wychodzących w obawie i z niecierpliwością jego wyzdrowienia.

Bardzo ciekawe są opowiadania tych, którzy odwiedzali sędziwego pisarza w Jasnej Polanie, o jego stosunku do ludności wiejskiej. Tolstoj rozmawia z wieśniakami o ich gospodarstwie, dobytku i zbiorach, daje im rady, wspomaga ich pieniędzmi, a nawet — co najciekawsze — zasięga ich zdania co do swych dzieł literackich. I tak n. p. gdy czytał im swoją „Potęgę ciemnoty“, jeden z obecnych chłopów zauważył, że postać Nikity taka, jak ją Tolstoj pierwotnie przedstawił w swej powieści, zupełnie się nie zgadza z naturą i usposobieniem chłopca rosyjskiego.

Tolstoj działał potęgą swego słowa na chłopackie umysły w nadzwyczajnej mierze. Raz przemawiał on na zgromadzeniu całej gminy przeciwko paleniu tytoniu i picju wódki, wykazując szkodliwość obu tych nałogów. I oto wszyscy obecni chłopcy, a było ich wówczas kilkuset, wydobyli z kieszeni tytoń, złotyli go w rękę sędziwego pisarza i przysięgli uroczyście, nigdy już więcej tytoniu nie palić.

Według ostatnich wiadomości, stan zdrowia hr. Tolstoja tak dalece polepszył się, że lekarze pozwolili choremu wstać z łóżka, siedzieć na fotelu, a nawet od czasu do czasu przechadzać się po pokoju. Tolstoj jest jednak tak osłabiony, że nie może chodzić bez pomocy. Jeśli nie zajdzie żadna niespodziewana komplikacja, należy już obecnie mieć nadzieję, że znakomity powieściopisarz przyjdzie zupełnie do zdrowia.

Nowa księżna Chimay.

Jak wiadomo, piękna księżna Chimay była z domu panią Ward. Dzięki swej niezwykłej piękności, pozyskała serce księcia Chimay i wydała go następnie na pastwę śmiechności, szarżując w błocie jego stare nazwisko rodowe. Obecnie wielki świat amerykański zajmuje się drugą podobną aferą, w której również jeden z wielkich rodów angielskiej arystokracji smutną odgrywa rolę.

Lady Hope, małżonka sir Franciszka Hope, dziedzica tytułu księcia Newcastle, jest z pochodzenia Amerykanką, córką krawca z Bethlehem w Pensylwanji. Po matce swojej nie odziedziczyła piękna May nie, prócz niezwykłej piękności, lecz i to już wystarczyło, aby jej zapewnić karierę. Jeden z wieworów nowojorskich ulitował się nad biednym dziełcem, które wiodło w pyle ulic nowojorskich i dostarczył mu środków na uczęszczanie do konserwatorium zrazu w Nowym Jorku, potem zaś w Londynie. Piękna May nie została przez dobroczynną naturę zbyt obficie zapotrzoną w środki wokalne, lecz mimo to, po powrocie do Ameryki, zrobiła edrąz farorę, dzięki urodzie i szykowi.

Uroczka May bardzo prędko zrobiła wielką karierę. Pierwszy jej występ, jako gwiazdy „star“, odbył się w Chicago. W przeciągu krótkiego stosunkowo przeciągu czasu zdążyła zrujnować kilku wybitnych przed-

stawicieli tamckiej złotej młodzieży. Jeden elegant po drugim tracił zdrowie i pieniądze, ona tylko, jak zawsze, jaśniała w pełnym blasku wdzików i... brylantów. Obliczono, iż żadna z milionerek amerykańskich nie posiadała w swoim żydu tylu brylantów i kosztowności, co piękna May. Co prawda, umiała też tracić wszystko, co jej się dostawało, w słusznym przekonaniu, że to, co łatwo przyszło i łatwo poszło, łatwo może też być znowu odzyskane...

Przytem May nie była chciwą, ani też skąpą. Nie zważała też na propozycje małżeństwa, jakie jej z wielu stron czyniono. Nawet milionerzy nie znachodzili pod tym względem łaski w jej pięknych oczach. Na wszelkie czule westchnienia nababów amerykańskich, o ile miały na celu ołtarz, odpowiadała śmiechem i drwinami. Zamiany jej były skierowane do wyższego celu, aniżeli małżeństwo z jakimś tam parwenjuszem.

W r. 1893 spełniły się jej marzenia. Została żoną lorda Franciszka Hope, mimo gawędów rodziny, mimo zapór, jakie temu związku stawiano, i mimo jęków swoich licznych, a wcale nieplatonicznych wielbieli. Nawet sędziwa księżna Newcastle musiała wreszcie ustąpić prośbom syna i przyjąć piękną śpiewaczkę do grona rodziny.

W cichem ustroniu wiejskiem słodko spłynęły młodej parze miodowe miesiące, lecz uroczka lady niedługo umiała się zadowolnić spokojnymi uciechami domowego życia, zwłaszcza, że środki materialne, jakimi rozporządzał lord Hope, nie należały do najświetniejszych. Wkrótce też lady Hope udało się namówić męża do podróży do Nowego Jorku, gdzie oświadczyła mu bez wielkich ceremonij, że pragnie wrócić na scenę.

I zaczęło się nowe życie, co prawda, wielce różne od tego, o jakim marzył lord Hope. Dom młodej pary stał się prawdziwym hotelem, w którym dniami i nocami przesiadywali dawni koledzy i koleżanki pięknej May. Nikomu z nich nie był wstęp wzbroniony; wyjątek stanowili dyrektorzy teatrów, którzy, pokutując za swe dawne przewinienia względem młodej śpiewaczki, musieli obecnie godzićmi wychodziwać, zanim lady Hope rzezy im udzielił posłuchania. Rodzinne miasteczko May, Bethlehem, często widywało też w swoich murach uroczą divę, która, szeleszcząc jedwabiami, zaglądała do chat ubogich krewnych, nie szcędząc im sutych wsparć.

Fuadusze, z których May opędzała te swoje wybryki dobroczynności, pochodzili z honorarjów za występy na scenach operetkowych Nowego Jorku. Od dłuższego już bowiem czasu, piękna May stanowiła przedmiot podziwu nowojorskiej publiczności i wprawiała tłumy w istny szal zachwytu. Powodem tej ekstazy były nie tyle produkcje wokalne uroczej primadonny, ile raczej niezwykłe piękne brylanty rodzinne i urok głośniego imienia, otaczający jej osobę. Młady przyciągała do teatrów tłumy, a w ślad za powrotem rosły i honoraja, dochodzące wreszcie do bajecznej, lub lepiej, amerykańskiej wysokości. Niemniej przeto harmonja między małżeństwem znacznie się popsuła, i to do tego stopnia, że lord Hope mu-

TAJEMNICA JENERAŁA TRÉMONT.

ROMANS

85)

przez

JERZEGO OHNETA.

(Ciąg dalszy).

Bankier rozmyślał po drodze: Wszystko w mojem położeniu jest niebezpiecznem. Jeżeli pozwolę Hansowi rzecz poprowadzić dalej, mogę być skompromitowany w bardzo poważny sposób. Baradierowie nie omieszkają mię oskarżyć. Jeżeli się odważę pokrzyżować projekty Hansa, a on się dowie o tem, zadecyduje się. Niech będzie przeklęty dzień, w którym się wdałem z tymi ludźmi. Ale jak przewidzieć, że się uciekać będą do środków tak niebezpiecznych? Baronowa nigdy mi nie wspomniała o tem. Ona sama sprzeciwiała się temu. A gdyby ostrzedz Baradierów? Jeżeli to uczynię, zasłużę sobie na ich wdzięczność. W każdym razie są niezdolni do tego, aby mię wydać. Ale Hans i Agostini są zdolni do wszystkiego! W jakież gniazdo os wpakowałem sam siebie!

Tymczasem pan Mayeur za wskazówkami Baudoina, uzupełnionemi przez informacje pułkownika Vallenot, pracował pilnie. Chodziło mu o odzyskanie opinji nieomylnego w oczach przełożonych. Teraz nic go nie zajmowało prócz tego, co się odnosiło do baronowej, Agostiniego i Hansa. Od tygodnia wiedział dokładnie, czem jest hrabia Czary. Otrzymał bardzo szczegółowe informacje o tej osobistości.

Signor Agostini, należący do arystokratycznej rodziny, musiał opuścić służbę w wojsku włoskiem z powodu zajścia honorowego, w którym mniej więcej zamordował swego przeciwnika, ponieważ wyrzucił przed wydaniem sygnalu. Świadkowie wzięli mu to za złe. Cezary

niezadowolony, opuścił ziemię rodzinną i żył na stopie dwóch kroć stu tysięcy rocznego dochodu, nie posiadając nic, prócz urody.

Co do Hansa, ten był nieprzenikniony. Wiedzano, gdzie mieszka Agostini, ale nie wiedzano, gdzie przebywa Hans. Zdawało się, że go widziano na zebraniu anarchistów, ale nie miał tego samego akcentu, uchodził za Rosjanina i przygotowywał zamach na małego króla hiszpańskiego. Śledzony przez ajenta, domniemany Hans odwrócił się nagle i jednym ruchem ręki powalił o ziemię niewygodnego obserwatora, a sam zniknął.

Co do baronowej, to przez Agostiniego trafiono do jej mieszkania przy bulwarze Maillot. Dom wynajęła cały meblowany. Żyła bardzo spokojnie pod nazwiskiem pani Frilas. Pan Mayeur, wysławszy zręcznego ajenta do Nicy, do barona Grodsko, uzyskał o Zofji bardzo obszernie szczegóły. Małżonek awanturnicy, pełen nienawiści i wzgardy, opowiedział o niej wszystko, co wiedział, a to była prawdopodobnie tylko część prawdy.

— Ta kobieta, mówił ajentowi, sto razy zasłużyła na śmierć. Nie może pan wystawić sobie wcale, do czego ona jest zdolna. Ponieważ zapewniłem dla niej zapis, przeto usiłowała parę razy zgładzić mię ze świata, by odebrać spa-dek Zawdzięczam życie tylko temu, że udałem przed nią, iż jestem zrujnowany. Uwielbiam ją. To jest anioł i potwór zarazem. Strzeżcie się jej! To jest najniebezpieczniejsza istota pod słońcem. Nie cofa się przed niczem!

Zaopatrzone w notatki, pan Mayeur udał się do ministerstwa wojny, by je zakomunikować pułkownikowi Vallenot i dowiedzieć się o wyniku jego poszukiwania.

Wprowadzony natychmiast, miał sędzia sposobność przekonać się, że potwierdzały się wszystkie jego dane. W miarę jak poznawano bliżej osobistości, występujące w dramacie, uwydatniała się dokładnie ważność sprawy. Znajdowano się niewątpliwie wobec stowarzyszenia szpiegów międzynarodowych, którzy od dziesięciu lat co naj-

mniej pracowali dla rządów zagranicznych, może wyzyskując je także i zdradzając na rzecz innych.

Być może, iż całą Europę oszukiwali ci zręczni złoczyńcy w osobie jej najważniejszych ministrów. Nasuwało się pytanie, czy byłoby dobrem podnieść zastonę, otaczającą manewry, bez wątplenia pożałowania godne, ale które stałyby się jeszcze smutniejszemi w skutkach, gdyby je roztrząsano? Trzeba było namyśleć się nad tem dokładnie. A najmniejsze poruszenie fałszywe mogło obudzić czujność winowajców i spowodować zniknięcie ich z widowni! Pan Mayeur bladł z gniewu. Ale jak się uchylić od konieczności politycznych?

Pułkownik Vallenot pierwszy odważył się mówić wyraźnie:

— Teraz jest rzeczą pewną, panie jenerale, że trzymamy „Tajemniczą“, jak ją zowią nasi agenci. To jest ta sama kobieta, o której mówiłem przed kilkoma miesiącami. Czy pozwolimy jej wymknąć się? Czy to podobna?

— E! ci formalisci ze swoją polityką wyprawiają te historie! — mruzczał sędziwy szef. — Gdybym ja sam decydował sprawa poszłaby szybko. Ale ci parlamentarzyści, ci adwokaci mię zabijają. Jestem sam sobą tylko w kole mych oficerów. Co pan mówi na to, panie sędzio?

— Oświadczam, panie ministrze, iż jestem gotów podpisać rozkaz aresztowania ich...

— Szef powstrzyma pana. Wiesz pułkowniku, coby trzeba zrobić? Zarzucić zręcznie przygotowaną sieć na dom w Neuilly. Agenci nie pozwoliliby się zabijać, jak wróble. Z zamętu możnaby skorzystać, by zmasakrować wszystko — razem z tą wściekłą kobietą.

Pan Mayeur usmiechnął się.

— To trochę zanadto po wojskowemu, panie jenerale. Nie idzie tu o obłożenie, tylko o schwytanie przez policję.

— Więc róbcie, co myślicie, a nie pytajcie się nas o zdanie. Ze wszystkimi atutami w ręku przegra pan partję!

(Ciąg dalszy nastąpi).

nia odbyć podróże przez ocean, aby zasięgnąć zdania redziny co do swego dalszego postępowania. Za powrotem lord zastał swoją małżonkę nie przy ognisku domowym, lecz w jednej z restauracji na Broadway i to w towarzystwie, które pod względem jednoznaczności nie pozostawiało nic do życzenia... Lord Hope udał się wobec tego z powrotem do domu w Anglii, a mylady rozpoczęła tournée po Stanach Zjednoczonych.

Powróciwszy do Nowego Jorku, piękna May znalazła nareszcie człowieka, który był widać predestynowany na jej pana i władzę Człowiekiem tym był „kapitan“ Strong, ciemne indywiduum, które nie mogąc w żaden sposób znaleźć utrzymania, uzyskało, dzięki pokątnym wpływom, szarą kapitaną w armii amerykańskiej. Bawiąc w Nowym Jorku na urlopie, zapoznał się z piękną mylady, zyskał jej wzajemność i wrócił do San Francisco już nie sam... Zakochani ulokowali się w „Palace hotel“, jako pan i pani Smith.

Ale uroczą May była zbyt rozgłosną „professional beauty“, aby jej pobyt nawet w tak obrzydliwym mieście jak San Francisco mógł pozostać tajemnicą. Wkrótce całe miasto mówiło tylko o słynnej d'vie, która mieszka incognito w hotelu z jakimś kapitanem. W ślad zatem właściciel hotelu, chcąc ratować sławę swego zakładu oświadczył zakochanym, iż musi im wyświadczyć mieszkanie. W drugim i trzecim hotelu powtórzyło się to samo, aż wreszcie May, znudzona ciągłymi przeprowadzkami, oświadczyła, że nie myśli dłużej zaszczycać swoją obecnością miasta, w którym właściciele hoteli mają tak silnie wybudowane poczucie przyzwoitości. To było właśnie bardzo na rękę dzielnemu kapitanowi; już od dłuższego czasu dochodziły go wieści, że władze wojskowe nie bardzo chętnie okiem patrzą się na jego stanowisko jako kochanka pięknej May, spijającego szampany za pieniądze zarobione przez nią na bardzo różne sposoby... Poparł też zamiary kochanki jak najusilniej i pewnego pięknego poranku opuścili oboje mury zbyt moralnego San Francisco, udając się do Japonii, gdzie zamierzają żyć jak para gołąbków w przykładowej miłości i zgodzie... Co prawda, nie mają gotówki, lecz uroczą miłady posiada jeszcze nieco klejnotów, które po sprzedaniu dadzą zapewne dość okrągłą sumkę. Co zaś najważniejsza, lady Hope ma... siebie, klejnot nieoznaczanej ceny, na którego wartości nie jeden się już poznał i nie jeden zapewne jeszcze się pozna...

Opera lwowska w Krakowie.

„PAJACE“

opera w 2 aktach Ruggiera Leoncavalla.

„W STUDNI“

opera komiczna w 1 akcie Błodka.

(Dwudzieste przedstawienie opery lwowskiej w krakowskim teatrze miejskim w dniu 30-go lipca 1901).

Po „Cavallerji“, tym prototypie włoskiego „verismo“ w muzyce usłyszeliśmy wczoraj „Pajaców“. Jeszcze przed paru laty utwór ten budził niesłychane zainteresowanie i robił sławę a przedewszystkiem dochodem Mascagniego i jego reklamowych opiekunów nie miała konkurencji. Leoncavallo przesadził bowiem stanowczo swego rywala pod względem dosadnego oddziaływania na nerwy publiczności. W „Cavallerji“ zdradzony mąż zabija kochankę za sceną — w „Pajacach“ dzieje się to w oczach publiczności; Mascagni a raczej jego libreciści każą Alfiovi posługiwać się przy tym akcie sprawiedliwości sztyletem, Leoncavallo osądził, że większą zrobi sensację zabicie Silvia przez Cania przy pomocy noża, którym miano krajać na scenie kurczęta. Tam mamy przed oczyma zwykłych ludzi, nawet niebardzo „operowych“, tutaj wdrowni komedjanci odgrywają przed oczyma podwójnego audytorjum podwójną commedia lub raczej tragedię dell'arte. Słowem nie brak sensacyjnych, szarpających nerwy efektów, które ilustruje równie efektywna, acz nieco chłodna muzyka.

Nie chcę trudzić czytelników szczegółowym rozbiorem „Pajaców“, zwłaszcza, iż ta opera była już tylokrotnie w Krakowie wystawiana i oceniana. Wystarszy, gdy skonstatuje, że przez te parę lat, które przeżyła na świecie, nie przybyło jej bynajmniej zalet. Przeciwnie, publiczność wsłuchała się dokładnie w efektywne dźwięki Leoncavallowskiej muzyki i przyjmuje je teraz znacznie chłodniej, aniżeli to miało miejsce przy pierwszym ukazaniu się opery. Nie które ustępy sprawiają jeszcze dość silne wrażenie, lecz ogółem za mało jest w tej muzyce — muzyki, a za wiele czysto-zewnętrznego efekciarstwa w średnio dobrym gatunku. Przytem libretto jest niesłychanie brutalne, a podkład muzyczny dostarcza się do niego w zupełności. Słuchacz, jako tako muzykalnie podkształcony, nie może też znaleźć w „Pajacach“ trwałego artystycznego zadowolenia. Jednorazowe wysłuchanie i oglądnięcie tej grubej, jaskrawej roboty, wystarczy zupełnie do uzyskania wszystkich wrażeń, jakich „Pajace“ mogą dostarczyć. Powtórne napawanie się tą operą należy już do przyjemności dość wątpliwej natury.

Huczna brawa, jakimi rozbrzmiewała wczoraj widowia naszego teatru, należy też położyć w największej części na karb wykonawców, a raczej na karb roli Cania, odśpiewanej przez naszego znakomitego gościa, Władysława Florjańskiego. Nie będę się rozwodził nad szczegółami niepospolitej kreacji, gdyż musiałbym podnieść z osobna każdy ton, przepojony zawsze właściwym wyrazem i każdy ruch, pełen plastyki i charakteru. Canio w męskiej, a nie płaczącej i nie sentymentalnej interpretacji Florjańskiego, jest arcydziełem, które wzrusza do głębi słuchacza. Nie szczędzono też znakomitemu artyście entuzjastycznych oklasków i licznych wywoływań.

Nedzę śpiewała bardzo dobrze panna Esten. Zwłaszcza górne tony jej głosu brzmią bardzo donośnie. P. Esten wnika też dobrze w charakter postaci i umie słuchać tego, co partnerzy śpiewają. Wczorajszy jej występ należał ogółem do rzędu bardzo pomyślnych. Miałem sposobność słyszeć p. Esten w Warszawie na jednym z koncertów; wtedy nie śpiewała jeszcze tak dobrze, jak teraz. Razło zwłaszcza utawiczne tremolando w głosie, które obecnie prawie całkiem już zanikło.

Tonio należy do dobrych partyj p. Szymańskiego. Prolog, a zwłaszcza końcowy jego ustęp w des-dur, był odśpiewany płynnie i bez zarzutu.

Nawiasem mówiąc, ustęp ten jest po prostu parafrazą cudownego frazesu „Piangi“ z 3 aktu Rigoleta. Nawet tonacja została zachowana ta sama. Co do uchwycenia charakteru roli, możnaby się jednak z p. Szymańskim trochę posprzezczać. Tonio — to złośliwy, zmysłowy kaleka (zwykle robią go garbusem), figura, budząca wstręt już samym wyglądem zewnętrznym. P. Szymański był zbyt ociężałe brodującym. Charakterystyka na „prawdziwego“ blazna jest również rzeczą niezbędną; sam kostjum nie stanowi jeszcze postaci. Nadto, o ile mi się zdaje, p. Szymański wstrzedz się w akcie II przesady, w którą tam łatwo popaść. Zwłaszcza ekstemporowanie własnych dowcipów wychodzi stanowczo za zakres śpiewu operowego. Ogółem wszakże należy się wczorajszemu Tonioowi wszelkie uznanie, które też znalazł. Zwłaszcza prolog był oklaskiwany zapamiętale.

P. Jaroński bardzo poprawnie wykonał wdzięczną rolę arlekina. P. Spetrino nietylko wydobyl z partycji wszystko co w nią włożył Leoncavallo, lecz nadto dodał sporo od siebie pod względem ekspresji i cieniowania. Opera wyszła na tem bardzo dobrze. Chóry trochę się „sypały“.

Wczorajsze przedstawienie rozpoczęło się jednoaktową operą komiczną Błodka p. t. „W studni“. Treść jej jest anegdotą z życia ludu czeskiego. W wiejskiej dziewczynie Hanusi kocha się stary gospodarz Piotr i młody parobczak Konrad. W dzień św. Jana, w którejś dziewczęta zwykły bawić się gusłami, przychodzi Hanusia do starej „czarownicy“ Maryny z prośbą o wywrócenie, kto będzie jej mężem. „Czarownica“ każe dziewczęciu pójść nocą, po wejściu księżycy, spojrzeć w studnię. Na dnie jej ukaże się przyszły mąż Hanusi.

Podłuchując tę rozmowę zarówno Piotr jak i Konrad. Pierwszy postanawia odrazu wleść do studni, aby Hanusia ujrziała tam właśnie jego postać. I tak się też dzieje, lecz skutek tego podstępu zawodzi oczekiwanie. Nietylko przerażona tem zjawiskiem Hanusia, lecz wszystkie inne dziewczęta spostrzegają na dnie studni wcale nie uroczą figurę Piotra. Niefortunny smaut wychodzi ze swego ukrycia ale powalany błotem do niemożliwości i ośmieszony w oczach wszystkich. Połączeniem Konrada z Hanusią kończy się opera.

Co do muzyki, jest ona bezpretensjonalną, z wyjątkiem zbyt długiej przycięskiej uwertury. Pełno tam ładnych, acz nie frapujących melodyj o ściśle narodowym czeskim charakterze, który czule przemawia i do polskich uszu. Utrzymanie narodowego kolorytu jest też największym przymiotem utworu Błodka. Nie brak mu jednak i wielu innych zalet: prostoty w nazywaniu wszelkich efektów, dobrego posługiwania się głosem zarówno w ustępach solowych jak i chóralnych, a wreszcie wspomnianej już melodyjności, która — aczkolwiek mogłaby być nieco szlachetniejszego gatunku — dodaje operze wiele świeżości i sprawia, że słucha się jej bardzo przyjemnie. Ogółem biorąc, „W studni“ jest ładnym obrazkiem z życia ludu czeskiego i wywołuje nader dodatnie wrażenie przez swoją skromność i brak wszelkich pretensyj.

W wykonaniu brali udział: Pp. Ruszkowska (Hanusia), Kasprowiczowa (Maryna), Paszkowski (Piotr) i Kaufman (Konrad). O pierwszych trojgu artystach nieraz już miałem sposobność wyrażać swoje zdanie; wystarczy przeto, gdy zaznaczę, iż swoje role wykonali bez zarzutu. Konrad był pierwszą większą rolą p. Kaufmana, powiniennem przeto rozwinąć się nad nią obszerniej; głos i sztuka śpiewu, zaprezentowana wczoraj przez młodego artystę, nie nasuwa mi wszakże pola do wielu uwag. P. Kaufmannowi nie można odmówić głosu i to ładnego, lecz kultura tego materiału pozostawia jeszcze wszystko do życzenia. Przedewszystkiem zaś powinien p. Kaufmann pozbyć się brzydkiego gardłowego (nie krtańowego) przydźwięku, który nie może przysporzyć piękności jego głosowi. Długie i usilne studia pod kierunkiem su-

miennego nauczyciela mogłyby w tym względzie dużo zdziałać dobrego. Czy wszakże nauka doprowadzi tym razem do pomyślnego rezultatu, to rzecz inna. Język, którym p. Kaufmann od urodzenia się posługiwał i teraz jeszcze — na szczęście tylko od czasu do czasu — nawet w śpiewie się posługuje, sprawia, iż głosy ludzi używających go, nabierają zwykłe gardłowego brzmienia. Przejawia się ono w mniejszym lub większym stopniu, lecz rzadko kiedy zanika bez śladu.

Na słowa najwyższego uznania zasłużyły sobie chóry, które śpiewały i grały wprost znakomicie. Chór „sobótkowy“ wzbudził w audytorjum podziw i entuzjazm. Dowodem hucznej oklaski, któremi przy otwartej scenie nagrodzono świetne wykonanie tego ustępu. Cała zasługa spada w tym względzie na byłego kapelmistrza opery lwowskiej p. Czelańskiego, gdyż on to wywodził i przygotował wczorajszą premierę. Już z tej niewielkiej próbki można nabrać pojęcia, czem był dla teatru lwowskiego ten wyborny muzyk i czemby mógł być teraz, gdyby niskie intrzygi nie zmusiły go do opuszczenia Lwowa.

Wykonaniem kierował dość przytomnie p. Elszyk. *Lada.*

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. Dziś, w środę Ignacego Lojoli i Heleny, wdowy; we czwartek Piotra w okowach; w piątek Najświętszej Marji Panny Anielskiej i Alfonsa.

Kalendarz myśliwski. W lipcu wolno polować na: rogacze (samce sarn), oraz na ptactwo wodne: błotne. Dziłki i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny [kozy], cielęta i spiczaki, tudzież samice guszców i cietrzewi.

Kalendarz rybacki. W lipcu wolno łowić: bolenia, lipienia, głowicę, swinkę, sandacza, pstrąga, cytry, brzań, jazia i łososia, oraz raka samca.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 4 minut 11, zachód przypada o godz. 7 minut 22, długość dnia godzin 15 minut 11.

Stan powietrza. Dnia 31-go lipca o godzinie 7 rano barometr 745.9, termometr + 20.2, wilgotność 84%, wiatr wschodni. Zachmurzenie 9.

REPERTUAR OPERY POLSKIEJ ZE LWOWA W KRAKOWIE.

W środę, 31 lipca: „Żydówka“, wielka opera w 5 aktach E. Scribego, muzyka F. Halevy'ego (przedostatnie przedstawienie opery).

We czwartek, 1 sierpnia: „Halka“, opera narodowa w 4 aktach, słowa W. Wolskiego, muzyka St. Moniuszki (ostatnie przedstawienie opery).

Bilety na powyższe przedstawienia już od dziś nabywać można bez żadnej dopłaty tylko w kasie teatru miejskiego.

REPERTUAR TEATRU LUDOW. W UJEZDZALNI POD KAPUCYNAMI.

We czwartek, 1 sierpnia, po raz 5: „Ligia“, sztuka Boretta z czasów prześladowania Chrześcijan za Nerona. W sobotę, 3 sierpnia, „Jan Kiliński“, szewc warszawski. Utwór z czasów walki o niepodległość narodu, napisany przez G. F.

W niedzielę, 4 sierpnia popołudniu: „Kiliński“.

W niedzielę wieczorem: „Królowa przedmieścia“, wowedil Krumłowski.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

* Oduosnie do wczorajszej notatki o adwokacie-przechrzcie w artykuliku „Znowu Armand de Bois-gilbert“, wobec okoliczności, iż jest w Krakowie dwóch neofitów adwokatami, w interesie prawdy zaznaczamy, że adwokatem, o którym wspomnieliśmy, nie był p. mecenas Juljan Gertler.

* „Manru“ Paderewskiego ma być — jak donoszą dzienniki wiedeńskie — wystawione w najbliższym sezonie w Berlinie pod kierunkiem samego kompozytora.

* Zjazd przemysłowy. Jutro odbędzie się w Tow. techn. posiedzenie komitetu zjazdu przemysłowego; między innymi będzie roztrząsana sprawa rezygnacji sekretarza komitetu p. K. Rollego i ustalenie stylizacji regulaminu.

* Szambelan Wiśniewski, który, jak wiadomo, dopuścił się włamania wytrychami w lokal p. Zajączkowskiego, został zmuszony przez sąd cywilny do wprowadzenia nanowo p. Zajączkowskiego w naruszony samowolnie stan posiadania. Zajączkowskiego zastępuje prawnie mecenas dr Lewicki.

* Stowarzyszenie katolicko-narodowe w Krakowie, którego działalność w ubiegłym roku tak smutnie pozostawiła po sobie wspomnienia, wprowadzając między ludzi zbliżonych do siebie zapatrywaniami, rozdwojenie przez nietakt i ambitne zachcianki kilku egoistycznych jednostek, przeszło w ostatnich dniach w nową fazę rozwoju, pozbywając się dawnego działa i wprowadzając do zarządu ludzi, dających rękojmię, że nie pozwolą Towarzystwu, zwłaszcza wobec zbliżających się wyborów sejmowych, zejść na dawne oplakane i pożałowania godne tory.

Prezesem stowarzyszenia został p. Wiktor Redyk, b. radca miejski, jeden z najszanowniejszych i najzaciebiej czujących mieszczan krakowskich; wiceprezesem jest znany publicysta p. Krzysztof Mieroszewski, którego artykuły nieraz znajdowały się na szpaltach

naszego dziennika; sekretarzem został mec. dr Fr. Wojciechowski; skarbnikiem p. Józef Patasifski. Skład wydziału stanowią: pp. dr Buzdygan, H. Laberszek, ks. Masny, Wacław Pieniątek, Aureli Pruszyński i Karol Schramm. Stowarzyszenie ma przed sobą piękne pole pracy i jeżeli tylko nie pozwoli używać się za narzędzie przez czynniki, mające inne cele przedewszystkiem na oku, niż interes narodowy, może oddać sprawie publicznej poważne usługi. W każdej uczelnej, rozumnej, obywatelskiej pracy może też liczyć na stanowcze poparcie i współdziałanie ludzi grupujących się około naszego dziennika.

* Towarzystwo Ubezpieczeń sprzedaje dobra żydom! Krakowskie Tow. Ubezpiec. sprzedało dobra Kotuzów żydowi! Oto jak się tłumaczy: „Tow. wzaj. ubezpiec. w Krakowie, sprzedało dobra te istotnie żydowi po poprzednim kilkuletnim szukaniu kupca chrześcijanina, którego niestety znaleźć nie mogło. Cena tych dóbr wynosiła początkowo 180.000 złr., lecz Tow. wzaj. ubezpiec. od ceny tej odstąpić było skłonne i nawet rezydentom katolikom znacznie niższą cenę kupna oznaczało, poważnych jednak kupców chrześcijan nie było. Tow. wzaj. ubezpiec. a raczej jego dział życiowy lokować musi fundusze swoje na znacznie wyższe procenta jak te, które z dóbr ziemskich mogą być osiągnięte, ma bowiem zaciągnięte wobec członków swoich zobowiązanie, których podstawę rachunkową stanowi znacznie wyższa stopa procentowa, dlatego też dyrekcja Tow., wykonując polecenie Rady nadzorczej dobra Kotuzów sprzedać musiała. — Można tylko dodać, że podobnie usprawiedliwiają się renegaci, którzy w Poznaniu sprzedają majątki w ręce Prusaków. Żadne tłumaczenie nie jest w stanie usprawiedliwić haniebnego i antypolitecznego czynu.

Ze sfery teatralnych. Panna Helena Sulima wystąpi w teatrze letnim warszawskim w roli Małki w „Panu Damazym“ Bliznińskiego; w tej samej sztuce wystąpi w Warszawie równocześnie p. Przybyłowicz jako rejent.

P. Stanisław Bogucki, baryton operetkowy sceny lwowskiej, zaangażowany został na stałe do teatru Nowości w Warszawie.

„Lygja“, sztuka osnuta na tle męczeństwa Chrześcijan za Nerona, będzie odegrana jutro t. j. w czwartek po raz ostatni w teatrze ludowym. Nie wątpimy, że jutro teatr ludowy, cieszący się dotąd tak zasłużonym powodzeniem, zapełni się po brzegi.

Mianowanie. Wydział krajowy zamianował prowizorycznym prymarjuszem szpitala powszechnego w Tarnowie dra Włodzimierza Rogalskiego, dotychczasowego sekundarjusz tego szpitala.

Prymicyje ks. Stetana Skłbnińskiego, syna państwa Bronisławów z Balic, odbędą się w kościele OO. Jezuitów we Lwowie, w środę 31 lipca b. r. o godz. 10 rano. Kazanie powie przyjaciel domu O. Łubieński, rektor Redemptorystów w Mościskach. Po Mszy św. ks. prymicyant udzieli błogosławieństwa papińskiego.

Dwudziestopięcioletni jubileusz kapłaństwa obchodzą w czwartek dnia 25 b. m. ks. Franciszek Walczyński, kanonik kapituły katedralnej w Tarnowie, a wraz z nim wyświęceni w roku 1876 koledzy: ks. Bielenia Józef, obecnie dyrektor seminarjum nauczycielskiego męskiego w Krakowie, ks. Kamiński Józef, proboszcz w Bierzanowie, ks. Kozak Józef w Lachowicach, ks. Maciejowski Wojciech, administrator parafii w Gębultowie, ks. Miętas Zygmunt, proboszcz w Czarnym Potoku, ks. Mncha Jędrzej, proboszcz w Okulicach, ks. Puchała Jan w Ruszczy, ks. Ratowski Franciszek, proboszcz w Starym Wiśniczu, ks. Skowski Jędrzej, proboszcz w Nowym Wiśniczu, ks. Zelek Stefan, proboszcz w Tyńcu, ks. Zemanek Józef w Lipowej, ks. Bogdalski Czesław, gwardjan OO. Bernardynów w Dukli. O godz. 9 rano odprawił ks. kanonik Walczyński na cześć uczestników zjazdu solenne nabożeństwo, po którym w podniosłych słowach przemówił do zebranych ks. infułat Stanisław Walczyński, jako ówczesny przełożony seminarjum duchownego.

Zmarli w ostatnich dniach: W Stanisławowie Aleksander Stesłowicz, em. starszy inspektor podatkowy, w 72 roku życia.

W Zagrzebiu Jerzy hr. Jelaczie-Buziński, jeden z najwybitniejszych patriotów chorwackich, wieloletni członek Sejmu zagrzebskiego, prezes wielu instytucyj narodowych, generał-porucznik i właściciel 69 p. p., w 97 roku życia.

Utopił się dzisiaj przed południem w parku Krakowskim w wojskowej szkole pływania, kapral artylerji. Jak nam donoszą, kapral zmęczony dłuższymi pływaniem, prosił oficera o zwolnienie go od dalszych ćwiczeń. Oficer jednak, prawdopodobnie sądząc, że kapral symuluje osłabienie, kazał mu iść do wody. Gdy kapral dłuższy czas nie ukazywał się z wody, zamiast wezwać Pogotowie, posłano na zamek po oddział sanitetów, którzy wydobyli trupa kaprala.

Do szpitala św. Łazarza przywieziono w niedzielę 39 lat liczącą Magdalene Lewick, żonę muzy-

kanta, która w przystępie obłądki wskoczyła do 30 metrów głębokiej studni tuż przy gościńcu w Dojazdowie. Po wypadku spuścił się natychmiast wiadrem do studni kierownik oddziału straży skarbowej i z narażeniem własnego życia wydobyl Lawiakową z głębi studni ze złamaną lewą nogą.

Notatki policyjne. Nieznany złodziej okradł temi dniami Johna Williamsa, koninazego hr. Branickiej, zabierając mu 600 do 700 franków w banknotach francuskich po 100 i 50 franków. Złodziej nie zauważył jednak 550 złr. w banknotach austriackich, choć te razem z zabranymi leżały.

Zabójca ś. p. Wołodkiewiczowej, Małyszew, skazany na ciężkie roboty bez ograniczenia czasu przez sąd okręgowy odeski, nie podał apelacji, skutkiem czego wyrok uprawomocnił się. Małyszew w tych dniach wysłany będzie parowcem floty ochotniczej na wyspę Sachalin.

Czy potrzeba nowych szynków w Krakowie! Odpowiedzi na to pytanie żąda najwyższa instancja władzy krajowej od naszych władz: gminnej i politycznej. Magistrat już uznał, że mamy aż za wiele szynków i słusznie opiera się nadawaniu nowych pozwoleń na szynkowanie. Nie można wątpić, że władza policyjna zdanie to podziela i stanowczo oświadczy się przeciw otwarciu nowych szynków w Krakowie. Gmina zaś powinna pamiętać o tem, że z pomnożeniem szynków, koniecznym jest pomnożenie straży policyjnej, a więc to, co miasto zyska na podatku od konsensu, w dwójnasób wydać musi na utrzymanie straży bezpieczeństwa. Kosztem więc gminy i kosztem pijanstwa bogaci się tylko szynkarz, a nędza i demoralizacja wzrastają.

Niema dnia, żeby nie było do zanotowania kilku awantur nliczonych, wywołanych przez zgraję próżniaczych pijaków. Niema dnia, żeby publiczność nie była świadkiem gorszących scen, bójek pijanych z policjantami, którzy nieraz dotkliwie cierpią za to, że pełnić muszą swój obowiązek; taki pijanica ponieważ w najdzikszy sposób stróżami porządku, rozrywając im mundury, bijąc rękami, lub kopiąc nogami. Nie zliczy nikt napadów pijanych złodziei i rabusiów, którym w stanie trzeźwym brak odwagi, ale którzy, gdy są podchochoceni gorzałką, niewzdrygają się przed żadnym gwałtem. Niema dnia a najczęściej i noc, żeby pogotowie ratunkowe nie było zmuszone po kilka razy interwenjować, zesywać rany zadawane wśród bójki między pijakami, lub przez pijane indywidualia zadawane osobom najniewinniejszym. Niema wreszcie dnia, ażeby w sądach karnych nie toczyło się po kilka rozpraw o zbrodnię gwałtu publicznego, spowodowaną pijanstwem.

A powodem całej tej demoralizacji, jest nie co innego, jak nadmiar szynków w naszym mieście, szynków otwartych w dzień i w noc, tuż obok kościołów, bez względu na uroczyste nabożeństwo. Rynek główny, Mały rynek, ulica Florjańska, Grodzka, Sienka i Lubiec posiadają taką liczbę szynków, kawiarni, restauracyj i zakładów gastro-alkoholicznych, że wystarcząby niemi obdzielić cały Kraków z Podgórzem i wszystkimi gminami okolicznymi. Mimo to żydzi polują na każdy narcznik, na każdy nowy zaułek, żeby tam otworzyć szynk, restaurację podejrzanej wartości lub rzekomy handel korzenny, w którym głównie szynkuje się wódkę i piwo. Ledwo otworzy się w naszym mieście nowa ulica, jeszcze pierwszy dom nie jest wykończony i nie odebrany przez komisję budowlaną, a już od dawna żyd otworzył tam knajpę!

Przy rogu ulicy Karmelickiej i Rajskiej wznosi się nowa kamienica i tylko patrzeć, jak żyd otworzy tam szynk naprzeciwko drzwi głównych kościoła OO. Karmelitów, chyba, że władza z tytułu swego obowiązku temu zapobiegnie, lub chyba, że chrześcijański właściciel domu odmówi żydowi lokalu, aby nie być współwinnym zgorzeniu, jakie zdarzać się tam będą podczas największych uroczystości religijnych.

Przy ulicy Basztowej rząd buduje wielki gmach dla starostwa i urzędów podatkowych. Boli to żydów, że w nowym gmachu nie będzie żydowskiej restauracji i kawiarni nocnej, więc czynią wszelkie wysiłki, ażeby jak najbliższej nowego gmachu się usadowić. I mimo, że cała ulica Lubiec od narożnika ulicy Kolejowej, aż po za ulicę Strzelecką, aż się roi od szynkowni i dziennych i nocnych, żydzi gwałtem pragną uszczęśliwić mieszkańców tej dzielnicy na razie jeszcze jedynym szynkiem, na co sobie obrali okazały róg ulicy Basztowej i Pawiej, aby go zespocić knajpą jak najbliższej starostwa umieszczoną.

Jak dotąd żydom nie bardzo się powodzi i pomimo usilnej protekcji p. Kwiatkowskiego, nie udało im się pozyskać zezwolenia władzy przemysłowej, gdyż władza ta uznała, że w ogóle, a w szczególności w tem miejscu nowych szynków założyć nie można, gdyż nie zachodzi tego żadna potrzeba wobec ośmiu już istniejących, nie licząc restauracji stacyjnej. Spodziewać się należy, że władza policyjna ze względu na spokój mieszkańców tej dzielnicy, nie innego będzie zdania i że raczej poleci zamknąć niektóre

„baizle“ i „mordownie“, niżby opinią swoją miała przyczynić się do otwarcia nowej knajpy.

Z Politechniki. Drugi egzamin rządowy na wydziale budowy maszyn złożyli pp.: Chromiński Edmund, rodem z Ryk w Król. Pol.; Duteryński Kazimierz Witold, rodem z Jarosławia (z wyszczególnieniem); Gostwicki Juljusz Władysław, rodem z Dziurdziowa w Galicji; Herman Władysław, rodem z Woznińska w Syberji (z wyszczególnieniem); Kotowicz Antoni, rodem z Witebska w Rosji (z wyszczególnieniem); Kuhn Franciszek, rodem z Nowego Sącza (z wyszczególnieniem); Miński Kazimierz Ludwik, rodem z Krakowa (z wyszczególnieniem); Mokrzycki Teodor Jan, rodem z Krakowa (z wyszczególnieniem); Müller Bernard, rodem z Czerniowiec (z wyszczególnieniem); Redner Jakób, rodem z Kulhina w Galicji; Straszewski Kazimierz, rodem z Krakowa i Wasilowski Jakób, rodem ze Stanisławowa (z wyszczególnieniem).

Rada państwa „Sonn- u. Montag-Ztg.“ donosi, że Rada państwa zwołana będzie na pierwsze dni października. Sejma potrwa do 20 tego miesiąca, poczem nastąpi przerwa z powodu wyborów do sejmu czeskiego, a w listopadzie odbędzie się dalszy ciąg sesji parlamentu. Dr Koerber rozesłał w najbliższych dniach zaproszenia do przywódców stronnictw na wspólną konferencję celem omówienia programu jesiennego sesji parlamentu.

Tegoroczne manewry galicyjskich korpusów wojskowych odbędą się w okolicy Brzeżan. Załoga lwowska wyrusza na nie w połowie sierpnia.

Z kolonji dla dzieci skrofalicznych w Rabce, utrzymywanej przez „Towarzystwo opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie“, wróciła w dniu wczorajszym drużyna złożona z 43 chłopców z pierwszego sezonu. Wysłane dzieci, przeważnie z ważniejszymi cierpieniami skrofalicznymi, powróciły z bardzo wybitnym polepszeniem.

We czwartek dnia 1 sierpnia o godz. 8-30 rano wyjeżdża w miejsce chłopców partja 44 dziewcząt, również na sześciotygodniową kurację.

W Truskawcu bawiło do 15 b. m. rodziła 773, osób 1237.

Katastrofa przy budowie. Zajęty na obszarze dworskim w Korytnikach przy budowie piwnicy robotnik Michał Michał, został wskutek oberwania się muru tak nieszczęśliwie przysypany ceglami i gruzem, że poniósł śmierć na miejscu. Zmarły był żonatym i ojcem kilkorga dzieci.

Włec w sprawie Morskiego Oka, odbył się w Zakopanem we wtorek. Przewodził wiceprezes Towarzystwa Tatrzńskiego, dr Ponikło. Sprawę sporu granicznego przy Morskiem Oku, referował dr Stanisław Elias-Radzikowski. W dyskusji brali udział pp. Kowalewski, Ryłski, Hopca, poseł Górski i referent. Uchwalono odnieść się telegraficznie do prezydenta ministrów, p. ministra spraw zagranicznych, ministra dra Piłsaka, do namiestnika i marszałka krajowego, aby bronił neutralności spornego obszaru, położyli kres naruszaniu granic kraju i spowodowali, jak najrychlejsze zebranie się sądu polubownego. Wybrano stałą komisję, złożoną z prezydium Towarzystwa Tatrzńskiego, z redaktorów dzienników krakowskich, hr. Władysława Zamoyńskiego, posłów krakowskich do Sejmu i Rady państwa, oraz pp. Walerego i Stanisława Eljaszów-Radzikowskich celem stałego czuwania nad sprawą Morskiego Oka przy pomocy prasy, ciąż reprezentacyjnych, oraz wszelkich możliwych dróg i środków.

Nareszcie na wniosek p. Zygmunta Balickiego, uchwalono rezolucję, że jeżeli ten ostatni apel do władz pozostanie bez skutku, to wówczas obroną Morskiego Oka weźmie na siebie społeczeństwo.

Nieszczęśliwy wypadek. Z Tarnopola donoszą: Przy budowie mostu na gościńcu Obarzańce na rzece Seret wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Przy biciu pali spadła płatwa, wskutek czego 4 robotników odniosło ciężkie obrażenia cielesne. Jeden z nich, Marek Doboszyński zmarł w kilka godzin po wypadku.

Wypadek na kolei. Z Tarnowa donoszą: Z przybyłego tatarskiego pociągu osobowego nr. 13 odczepiono t. zw. salonkę w celu przeprowadzenia jej na inny tor i przyczepienia do innego pociągu. Towarzyszący takiemu wagonowi stałe osobny nadzorca zabierał się właśnie do czyszczenia ganku, gdy w tem wskutek nagłego szarpnięcia utracił równowagę tak, że spadł między dwa bufory maszyn i z powodu silnego zgniecenia zmarł wkrótce w szpitalu.

Samobójstwo czy wypadek? Z Rawy donoszą: Na torze kolejowym linii Jarosław Sokal, znaleziono 23 bm. około g. 11 w nocy nieznanego mężczyzny z odciętą poniżej kolana nogą i lekko skaleczoną głową. Jak się następnie okazało, był to Józef Kotowski, djestarz, zajęty w oddziale podatkowym tutejszego starostwa, który będąc w dniu tym wieczorem w szynku Morgensterna, zanadto zaglądał do kieliszka i do szklanki, tak, że o godz. 9 wieczorem wy-

Fabryka stór i zaluzyj Władysława Pedziwiatra

w Krakowie, ulica Zwierzyniecka Nr. 8.

2033

Przyjmuje wszelkie zamówienia i reperacje w zakresie tego zawodu wchodzące. — Ceny przystępne.

szedł stamtąd w zupełnym pijanym stanie. Kotowski go opatrzył natychmiast tutejszy lekarz kolejowy, poczem najbliższym pociągiem odwieziono go do szpitala w Żółkwi. Dotychczas nie zdano jeszcze zbadać, czy ma się w obecnym wypadku do czynienia z zamachem samobójczym, czy też nieszczęśliwym wypadkiem.

Tajemnicze morderstwo. W sali poczekalnej dworca w Karolowym Hradcu znaleziono 25 letnią nauczycielkę, Franciszkę Cyhakówną, broczącą we krwi, ze słabymi oznakami życia. Cyhakówna, przeprowadzona do przytomności, zeznała, iż napadł ją jakiś żołnierz i bagnetem zadał jej ciężkie rany. Cyhakówna leży w agonji. Cała sprawa jest tajemnicza.

Buty z podszewkami asbestowymi wymyślił pewien lekarz węgierski. Podszewki w nich zawierają podkład z tkaniny asbestowej, co doskonale wpływa na stan nóg w takim obuwiu. Buty z asbestowymi podszewkami są bardzo pożyteczne dla ludzi z porażkami się nogami oraz dla tych, którzy dużo stoją lub chodzą.

Cesarz Wilhelm w Poznaniu. „Posenka“ donosi, że w przyszłorocznych manewrach V i VI korpusu uczestniczyć będzie cesarz Wilhelm, który równocześnie odsłoni pomnik swego ojca w Poznaniu i będzie na otwarciu muzeum prowincjonalnego.

Z dziejów walki na śmierć i życie. W Kościerzynie w Zachodnich Prusach niejaki Pękała, Polak, wydał trzy polskie książeczki do nabożeństwa. Lecz jakkolwiek książeczki te zaopatrzone były w pozwolenie władzy biskupiej, sąd okręgowy w Gdańsku zakazał ich rozprowadzania, władzom pruskim bowiem bardzo niepodobało się kilka pieśni w tych książeczkach, w których zawarte jest błaganie do Najwyż. Marii Panny, jako do „Królowej Korony Polskiej“, oraz wezwanie do św. Stanisława, jako „Patrona Polski“. Pękała nie ułaskiwał się jednak tego zakazu władzy i odwołał się od niego do władzy wyższej i przeszedł tak wszystkie instancje, aż wreszcie dotarł do najwyższego trybunału w Berlinie, który zniósł wyrok sądu w Gdańsku i zezwolił na sprzedaż wydanych przez Pękała książeczek. Ciekawe są motywy, przytoczone w wyroku tej ostatniej instancji. Przedewszystkiem najwyższy trybunał stara się osłodzić pigułkę swemu urzędnikowi Gdańskiemu i powiada tak: „Może być zresztą niewykluczone, iż te pieśni, chociaż nie są zastosowane do obecnych polskich stosunków politycznych, jednakowoż ożywiają w Polakach myśl i zyczenie odbudowania Królestwa Polskiego. W tem atoli żadną miarą nie można się dopatrzeć zgorzienia pod względem religijnym. Może być, iż ze względów politycznych weale to nie jest pożądanem, lecz zgorzienia pod względem politycznym nie można stawiać na równi ze zgorzieniem pod względem moralnym“.

§ Młoda księżniczka Hohenberg, córka następcy tronu w Austrii, otrzymała na chrzcie imiona Zofji Marii Teresy.

§ Wyprawa do bieguna południowego. W Towarzystwie „Berliner Gesellschaft für Erdkunde“ odbył się w tych dniach wieczór pożegnalny uczestników wielkiej wyprawy do bieguna południowego. Wyprawa ta ma opuścić wybrzeża niemieckie dnia 4-go sierpnia r. b. Oseeni byli na tem pożegnaniu: naczelnik wyprawy, prof. dr Drygalski, jak również naczelnicy wypraw angielskiej i argentyńskiej do bieguna południowego oraz znani geografowie, między innymi podróżnik niemiecki, prof. v. Richthofen. Prezes, prof. Hellmann, powitał zebranych w imieniu Towarzystwa, poczem prof. Drygalski, podniósłszy zasługi Tow. „Berl. Gesel. für Erdkunde“, opowiedział o stanie ekspedycji, o potrzebnych jeszcze przygotowaniach do zupełnego uzbrojenia okrętu „Gaus“ w Kielu.

Okręt ten odbył już próby przygotowawcze ku ogólnemu zadowoleniu. Rozpoczęto już łalowanie węgla, po nkończeniu czego okręt popływał do Bremerhaven dla zabrania olbrzymich zapasów żywności, skąd powrócił do Kielu, ażeby wyruszyć w dalszą drogę. Ważne jest dla wspólnego pożytku uczestników wyprawy, że każdy z uczestników i każdy oficer posiada na okręcie oddzielną kajutę. Wspólny salon jest wspaniały. Wokół ścian ciągną się półki na książki, które utworzą bibliotekę okrętową, a która będzie bogata. Nie brak tu i pianina. Kajuty sypialne są obszerne, tylko kuchnia nie zadowoliła kucharza okrętowego z powodu, że jest za blisko maszyny. Przednia część okrętu przeznaczona jest na prace biologiczne; w środku ustawiony będzie instrument z magnesem. Jest też osobne miejsce dla 50 psów polarnych, które już oddawna są w drodze. Nie brak laboratorium z urządzeniami do prac bakteriologicznych, fizycznych i chemicznych, oraz ciemni fotograficznej.

Co do stacyi meteorologiczno-magnetycznych, są one już zaopatrzone w różne instrumenty. W żywność „Gaus“ zaopatrzone jest na trzy lata, ale jeżeli wszystko pójdzie pomyślnie, program pracy.

zakreślonej przez ekspedycję, we dwa lata będzie dokonany. Do wyprawy tej przyłączyć się mają: angielska, argentyńska i szwedzka. Członkowie wyprawy rozesłali swój program do wszystkich państw cywilizowanych i do nie mniej, jak 166 stacyi meteorologiczno-magnetycznych z prośbą o poparcie. Prof. Drygalski zakończył swoją przemowę temi słowami: „Inaczej, niż przed 10 laty do Grenlandji, wybieram się teraz; nie gwałtownie, ale oczekując wydarzeń ze spokojną pewnością. Jestem przekonany, że wszystko może się udać, jeżeli się potrafi wyzyskać chwilę. Z mojej wyprawy grenlandzkiej pozostała mi nadzieja szczęśliwego rezultatu naukowego“.

§ Karty korespondencyjne z widokami objął rząd grecki, jako monopol. Poczty przyjmują tylko rządowe karty korespondencyjne. Wyszło ich 64 gatunków, a wszystkie wyrabiane są w Niemczech.

Gabryelski (Krzysztofery, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petref z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 800 zlr.

HUMOR.

Nie wierz koniowi z tyłu,
A brysiowi z przodu —
Tak doraża przyszłowie
Chińskiego narodu.
Japończyk zaś, że więcej
Bywa ugrzeczniomy,
Dodaje: „A kobiecie
Nie wierz z żadnej strony“.

Kursy walut.

	Korony			
	płać		szają	
Buble papierowe	252	75	253	25
Marki niemieckie	117	25	117	45
Franki papierowe	94	90	95	50
90-to frankówki w zlocie	19	02	19	65

Wiedeń 31 lipca. (Tel. giełd.). Renta majowa 99.05, Austrjaska Renta koronowa 95.65, Węgierska Renta koronowa 92.95, 56 l. Listy Tow. kredytowego ziemskiego 91.35, 4 pr. Listy Banku krajowego 92.—, 4 i pół pr. Listy Banku krajowego 99.60, 4 pr. Listy Banku hipotecznego 89.50, 4 i pół pr. Listy Banku hipotecznego 97.25, 5 pr. Listy Banku hipotecznego 109.—, 4 pr. Galic. Obligacje propinacyjne 96.50. — 4 pr. Gal. pożyczka kraj. z 1893 r. 92.—. Gal. pożyczka miasta Lwowa 87.75, losy tureckie 101.25.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kleparzu. Targ ostatni odbył się prawie bez transakcji, wskutek czego ceny nie uległy żadnej zmianie.

Płacono za pszenicę białą od 8.30 koron do 8.65 koron, czerwoną 8.25 koron do 8.60 koron, żółtą 8.25 do 8.60 k., żyto 6.70 do 7.30, jęczmień browarny 6.20 do 6.80 koron; na kaszę od 5.85 do 6.10 koron; owies 7.15 do 7.50 k., rzepak — do — k.; konisz czerwo — do — k., biały — do — k., kukurydza — do — k. — wszystko za 50 kgr.

Z Magistra'u. Procent w kwocie 1800 k. od kapitału fundacyjnego ś. p. księdza Jana Schindlera dla podobnych rzemieślników, z stanie w oku bieżącym rozdzielony tytułem zapomóg pomiędzy rzemieślników, wykonujących przemysł, stale w mieście Krakowie w ten sposób iż każda zapomoga wynosić będzie najmniej 200, a najwięcej 400 koron.

Ubiegający się o te zapomogi, winni w podaniach wykazać: 1) że od dłuższego czasu, a przynajmniej od roku prowadzą w Krakowie rzemiosło; 2) że odznaczają się moralnością i życiem rianagannem; 3) że zapomogi potrzebują do rozszerzenia warsztatu, lub polepszenia stosunków materialnych, niepomyślnych z powodu niepowodzenia w zawodzie. Do podania należy przeto dołączyć kartę przemysłową, świadectwo moralności i świadectwo ubóstwa.

Podana z tymi załącznikami petenci mają złożyć na ręce prełożonego Stowarzyszenia przemysłowego, do którego należą, a to najpóźniej do 30 sierpnia b. r. Przełożeni Stowarzyszenia obowiązani każde podanie osobno zaopiniować i — nieść do dzielnika podawczego Magistratu w trzech dniach po otrzymaniu. J. Friedlein.

Ministerstwo wojny rozpisuje na rok 1904 dostawę obuwia, oraz wyróbów rymarskich z przeznaczeniem do stawy wyłącznie dla małego przemysłu.

Oferty wnoszą się na ręce Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, która też wszelkich informacji, oraz druków udziela bezpłatnie.

Termin do wnoszenia ofert upływa z dniem 15 września 1901.

Namiestnik zamianował konceptistów namiestnictwa Stefana Bieliko i za Tadeusza Gawrońskiego, Bolesława Kudelskiego, Władysława hr. Stadnickiego, Romana Komara, Bronisława Wiśniewskiego, dra Filipa Drużbackiego, Antoniego Schultisa, dra Stanisława Piekarskiego i Władysława Madeyskiego komisarzami powiatowymi.

Namiestnik zamianował praktykantów konceptowych namiestnictwa: Zygmunta Popiela, dra Henryka Bożo-Antoniewicza, Władysława Topolnickiego, Franciszka Laurmanna, Stanisława Billińskiego, dra Józefa Kownackiego i dra Jerzego hr. Wodzickiego konceptistami namiestnictwa.

Przeniesienia. Ministerstwo kolejowe przeniosło adiunkta dyrekcji kolejowej we Lwowie, Edwarda Kwitniowskiego i adiunkta dyrekcji kolejowej w Krakowie, Józefa Bedyńskiego, obu do kierownictwa bułowy kolei państwowej Lwów II, zaś konceptistę kolejowego dra Witolda Sienkiewicza z kierow. budowy Lwów II do dyrekcji krakowskiej.

Mianowania w szkołach średnich. Rada szkolna krajo-

wa przeniosła zastępców nauczycieli w szkołach średnich. (Dok.). Hreczkowski Władysława z gimnazjum V we Lwowie do gimnazjum w Stryju; Kruszelnickiego Michała z gimnazjum V we Lwowie do gimnazjum w Rzeszowie; Litarowicza Józefa z gimnazjum w Rzeszowie do gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie; Nachajskiego Tomasza z gimnazjum w Rzeszowie do gimnazjum V we Lwowie; Bobiaka Grzegorza z gimnazjum w Samborze do gimnazjum I w Przemyślu; Kochańskiego Zygmunta z gimnazjum w Jarosławiu do gimnazjum V-go we Lwowie.

Z sali sądowej.

Lichwa i oszustwo.

Przed trybunałem orzekającym sądu krajowego, pod przewodnictwem radcy Tarowicza, prokurator Ptas wnosil dzis oskarzenie przeciw Mojżeszowi Laubowi, 44 lat liczącemu przedsiębiorcy z Bochni, o występek lichwy i zbrodnię oszustwa.

Laub, jako lichwiarz, operował w Bochni od roku 1879 do 1897, udzielając kredytu okolicznym małym gospodarzom i robotnikom w kwotach od 50 zlr. do 200 zlr., a za kwotay te pobierał najmniej 36 od sta aż do 500, a żądał nawet 600 od sta. Tytułem procentu brał jęczmień i owies od dłużników.

Laub tłumaczy się jut to nie pamięcią w niektórych wypadkach, już też tem, że robił łaskę swoim klientom.

Przez podatpne podsuniecie Janowi Puzi do podpisania aktu cesji zamiast pełnomocnictwa do podjęcia depozytu sądowego gotówki w kwocie około 250 zlr. i na podstawie uzyskanej w ten sposób cesji, gotówkę podjął a Janowi Puzi zaledwie około 100 zlr. wypłacił, przez co dopuścił się Laub zbrodni oszustwa.

Poszkodowany Michał Róg zeznaje, że pożyczwszy od Lauba 100 zlr., przez 4 lata płacił żydowi po 6 zlr. miesięcznie, a kiedy Róg zaległ w ratach, wyrobił mu pożyczkę o innego żyda w kwocie 840 zlr., z tego Laub zabrał na dług 250 zlr., a około 100 zlr. policzył sobie za prowizję, tak, że Rogowi z nowej pożyczki dostało się ledwie kilkanaście guldów. Mimo to żyd dzis jeszcze rościł sobie do Rogu pretensję o 100 zlr. z przed 18 laty! I mimo „niepamięci“ Laub własnem zeznaniem stwierdza, że już w 1875 roku, a więc gdy miał ledwie lat 18, operował jako lichwiarz i doskonale pamięta, jako pożyczki i w jakich okolicznościach udzielał. Podczas rozprawy Laub wypłacał wobec trybunału poszkodowanym zwroty za różne pretensje lichwiarskie.

Jan Puzi, nie umiejący czytać, ani pisać, miał w sądzie kwotę 250 zlr., jako depozyt, pochodzący z licytacji, o czem Laub się dowiedział. Przeszedł więc do Puzi i oświadczył mu, że w sądzie od trzech lat leży dla niego depozyt, który on się podejmie podnieść, jeżeli mu Puzi podpisze cesję. Cesję sam sobie napisał, pieniądze podjął i z kwoty 250 zlr. dał Puzi 100 zlr., a zatrzymując, że za tę kwotę nabył depozyt od Puzi, czemu jednak Puzi stanowczo zaprzecza. Żyd wobec trybunału zwrócił Puzi 100 zlr., a do reszty 50 zlr. Puzi rzekł się pretensji, mówiąc: „Dam mu spokój“.

Po przeprowadzonej rozprawie trybunał, wobec zapokożenia pretensyj poszkodowanych, uwolnił Lauba od oskarżenia za lichwę i zbrodnię oszustwa, a to dlatego, ponieważ zaszyły warunki przedawnienia.

Wybory do Sejmu.

Wczoraj odbyło się poufne zgromadzenie wyborców konserwatywnych polsko żydowskich. Poranny „Czas“ nie ogłasza jeszcze sprawozdania z tego posiedzenia; uczestnicy zaś jego zachowują pełną zakłopotania dyskrecję. Prawdopodobnie zatem „kompromis“ jest faktem dokonanym. Dowiemy się coś o tem zapewne z wieczornego „Czasu“.

Jak dotąd, co do sytuacji wyborczej, wyłaniają się następujące kandydatury na miasto Kraków: dr Julian Leo; dr Władysław Leopold Jaworski; dr Fryderyk Zoll; dr Staniszewski; Jan Rotter; dr Adam Doboszyński; dr Bandrowski, prezes Szkoły ludowej; dyr. Petelenz; Horowitz; Seinfeld; Kazimierz Bartoszewicz; dr Włodzimierz Lewicki; prezes „Sokoła“ Wład. Turski i Mieczysław Dąbrowski.

* Komitet centralny odbył onegdaj we Lwowie posiedzenie, na którym kooptował do grona swego ostatnią serję dziesięciu członków. Są nimi pp.: Chyliński Michał, Ciesński Adolf, dr Horowitz Leon z Krakowa, Konopka Stefan, ks. dr Lenkiewicz Zygmunt, Maniewski Marjan, Moysa-Rosochacki Stefan, dr Ostaszewski Barański, dr Sbatzel Stanisław i dr

Apteka E. Hellera

Skład materiałów aptecznych i wód mineralnych i t. d.
Kraków, ulica Grodzka 1. 23.
Poleca i wysyła odwrotną pocztą nie licząc opakowania:

Maść na piegi pewny środek stoik 1 kor.
Essencja łopianowa, sławny środek przeciw wypadaniu włosów, fiakon 1 kor. i 2 kor.
Pastylki dentolinowe, doc. Uniw. dra Łepkowskiego i E. Hellera, znana używana w całym świecie antyseptyczna piukanka do ust 1 kor. również
Pasta dentolinowa w tubach 60 h., Dentolin antyseptyczny proszek do zębów, puszka 1 kor. 1807

Z OSTATNIEJ CHWILI.

TELEGRAMY „GŁOSU NARODU“ Z DNIA 31 LIPCA 1901.

Vogel A. ... W poprzednio podanej liście osób, wybranych przez t. zw. zgromadzenie delegatów, wkra- dły się dwie omyłki. Wybrany został członkiem ko- mitetu centralnego nie p. Stasiński, ale p. Stadnicki Stanisław i nie ks. Teodorowicz, ale kuzyn jego, świecki Teodorowicz. Prezesem jest ks. Andrzej Lu- bomirski, wiceprezesami Stanisław Jędrzejowicz i dr Włodzimierz Kozłowski, skarbnikiem Albin Rayski, sekretarzami Adolf Cieński i Teofil Merunowicz. Biu- ro komitetu centralnego umieszczone jest w domu l. 13 przy ul. Ossolińskich i jest otwarte dla stron co- dziennie z wyjątkiem sobót i niedziel od godz. 5-ej do 7-jej wieczorem.

* Z Grybowskiego donoszą do „Kurj. lwowskie- go“: Starosta Waydowicz rozpoczął już na dobre za- biegi, celem przeprowadzenia forytowanego przez sie- bie kandydata w osobie Ignacego hr. Bobrowskiego z Boguniowic, który, oprócz tytułu hrabskiego, nic więcej nie ma i żadnego w powiecie znaczenia nie posiada. Oto już przed 14 dniami zwołał starosta wszystkich wójtów do Grybowa i do Ciężkowic i po- nęcał ich, aby starali się być wybrani jako wyborcy i aby głosy swe oddali temu z kandydatów, którego on im wskaże. Obecnie wzywa p. Waydowicz nauczy- cieli szkół ludowych i w estery czy poleca im, aby się starali być wyborcami i aby przy wyborach od- dali głos według jego polecenia. Nadto starosta, ma- jąc udzieloną przez namiestnictwo zapomogę dla miej- scowości dotkniętych wylewem, wola wójtów i, wypla- cając im zapomogi dla ludności, mówi „mądre słowa“ o wyborach.

Pan starosta teraz już staje w rażącej sprzeczno- ści z oświadczeniem publicznym p. namiestnika, któ- ry w Sejmie zapewnił, że wybory będą spokojne i że pp. starostowie nie mają agitować i politykować, lecz pilnować porządku. Tutejszy p. starosta teraz już a- gituje, spodziewając się nagrody — bo jeśli zdoła przeprowadzić upatrzoną kandydaturę, spodziewa się otrzymać lepszą posadę przez radcę dworu Laskow- skiego, który z p. Bobrowskim jest skoligacony. Go- dziłoby się, aby p. namiestnik ukręcił zapędy staro- sty p. Waydowicza — bo mamy już pewne oświade- czenia, że prawyborcy i wybory spokojnie się nie odbędą.

* Z Nowego Sącza donoszą do tego samego dziennika: W piątek 20 b. m. wysłali tutejsi oby- watele wyborcy telegram do Zakopanego do dra Ju- ljana Dunajewskiego, prosząc o odpowiedź, czy my- śli dalej kandydować na posła do Sejmu z miasta Nowego Sącza. Mimo jednak, że odpowiedź była przez wyborców zapłacona, nie otrzymali oni jej do- tąd, co zrobiło bardzo złe wrażenie.

* Z powiatu przemyskiego do „Dziła“ dono- szą, że tamtejszy starosta wydał już okólnik, poleca- jąc gminom przeprowadzenie wstępnych prac do wy- borów. Równocześnie „na prawyborców posypał się grad najrozmaitszych nakazów zapłaty podatków“. — Wspomniany okólnik odznacza się tem, że oznaczono w nim liczbę wyborców poszczególnych gmin według spisu ludności z 1890 r., a nie z 1900 r.

* Z Zaleszczyk donoszą do „Dziła“, że d. 1 sier- pnia odbędą się w Tlustem pierwszorzędne wiec przedwyborcze dla zaleszczyckiego powiatu

Różne wiadomości z ostatniej poczty.

Budapeszt: Tutejsza półurzędowa „Budap. Corresp.“ zaprzecza, jakoby koła urzędowe węg- ierskie do tego stopnia czuły się zaniepokojone projektem taryfy celnej niemieckiej, że prezes ministrów Szell ma zjechać w tych dniach do Wiednia celem konferowania w owym przed- miocie z drem Körberem. Szell nie przybędzie w tym czasie do Wiednia.

Wiedeń: Pos. dr Stransky bawił wczoraj w Wiedniu w przejeździe ze Szwajcarii i odbył dłuższą konferencję z prezydentem ministrów, drem Körberem.

Waszyngton: Według wiadomości z Pekinu, udział Chin w ułatwieniu dostępu wodą do Szan- ghaju i Tientsinu, tudzież wszystkie inne pyta- nia sporne są załatwione. Oczekują, że rezulta- ty układów będą w ciągu dwóch tygodni zgru- powane w protokół, który podpisany będzie przez wszystkie rządy.

London: Biuro Reutersa donosi z Dundee pod datą wczorajszą: Wczoraj toczyła się o 20 mil na północny zachód od Onto zsięta bitwa. Czter- yście Boerów zaatakowało mały oddział angielski; Boerów odparto i zadano im znaczne straty. Anglicy utracili 4 ludzi, pięciu Boerów ujęto.

Oestersund: Wskutek silnych deszczów, ja- kie spadły tutaj w ostatnich dniach, pożar las- ów okolicznych znacznie się zmniejszył. Dotąd pastwą płomieni padły lasy na przestrzeni 2000 hektarów. Lokalizacją ognia jest zajętych 1800 żołnierzy.

Stockholm: Z gminy Jackmoek donoszą, że lasy tamtejsze od tygodnia stoją w ogniu. Spa- liły się już dotąd dwie mile kwadratowe pię- knych lasów.

Wiedeń: Dzisiejszy rozkaz dzienny, wydany do admiralicji, zawiera podziękowanie monarsze dla austriacko-węgierskiej eskadry, wracającej z Chin, za jej waleczność, której dowody nieje- dnokrotnie złożyła.

Budapeszt: Były minister i prezydent sejmu węgierskiego, Dezydery Szylagyi, zmarł nagle dziś w nocy. Zmarły wrócił dopiero wczoraj z Karlsbadu.

Berlin: Tutejszy ambasador turecki ustnie zwrócił uwagę urzędowi spraw zagranicznych, że już sam projekt nałożenia sekwestru na okrę- ty wojenne tureckie równał się poważnemu nar- uszeniu eksterytorjalności, z jakiej korzysta każda flota wojenna.

Berlin: Wybór ściślejszy pomiędzy Beumerem i Rintelenem odbędzie się dnia 2 sierpnia. Po- lacy będą głosowali za Rintelenem, kandydatem centrum.

Paryż: Z powodu klęski, jaką przy wyborach ściślejszych do rad jeneralnych, ponieśli republi- kanie umiarkowani obozu rządowego, prasa na- cjonalistyczna stwierdza, że ostatecznym wyni- kiem sojuszu Waldeck-Rousseau z socjalistami, będzie wytepienie żywiołów umiarkowanych w obozie republikańskim.

Rzym: Minister finansów, Wollenberg, poda- ł się do dymisji, ponieważ rada ministrów odrzu- ciła jego projekt reformy podatkowej. Myśl zu- pełnego zniesienia podatków spożywczych uzna- no za niemożliwą do przeprowadzenia. Teke finansów obejmie tymczasowo minister skarbu, Dibroglio.

Konstantynopol: Na protest Rady Zdrowia przeciw zbyt długiej kwarantannie podróżnych z Egiptu, sultan odpowiedział, że jest panem u siebie i panem chce zostać.

Algier: Hr. Waldersee wysiadł wczoraj po południu z okrętu na ląd. Zastępca komenderu- jącego generała, przedstawił mu korpus oficerski. Hr. Waldersee dziękował za serdeczne przyję- cie i podniósł dobre stosunki, jakie paowały w Chinach między Niemcami i Francuzami. Jutro Waldersee stąd odpływa na pokładzie „Gery“, a 7 sierpnia przybędzie do Cuxhaven.

Kara za kłamstwa.

London: „Daily Mail“, która rozmyślnie o- czerniła Boerów o zabijanie rannych, straciła z rozporządzenia angielskiego ministerjum wojny prawo przesyłania własnych depesz z Afryki po- łudniowej. Prócz tego nie przesyłają jej codzien- nej listy strat.

Lord Kiczener wogóle zaostrzył teraz cenzu- rę depesz.

London: Lord Kiczener telegrafuje z Pretorji: Jenerał Walter Kiczener operuje na północ od Miedelsburga. Pułk huzarów nr. 19 zdobył, po zaciętej walce, 1 działo. W samą porę przybył mu na pomoc pułk huzarów nr. 18 i zabrał 32 Boerów do niewoli i wiele wozów. Pięciu Boe-

rów i tyluż żołnierzy 19-go pułku angielskich huzarów odniosło rany.

Tajemnicza śmierć.

Konstantynopol: Bardzo piękna 12-letnia cór- ka prezydenta dzielnicy miasta, zwanej Beszik- tasz, Mustafy-beya, zmarła nagle wśród niezwy- kłych objawów.

Wypadek ten wywołał z tego powodu wiel- ką sensację, że zmarła była wychowana zupeł- nie po europejsku i nie chciała się rozłączyć w myśl znanego irade sultańskiego z swą wycho- wawczynią, która była Chrześcijką i Europej- ką. Mustafa bey jest szwagrem huryski sultań- skiej Haznadar Usty, skazanej niedawno na wy- gnanie za podłożenie ognia w cesarskim pa- łacu.

Strejki robotników.

Pittsburg: Zgromadzenie komisji zjednoczo- nych robotników w fabrykach stalowych odroczy- ło obrady do jutra. Uważają to za dowód, że zgromadzenie nie zgadza się z propozycjami chle- bodawców.

San Francisco: Zjednoczenie robotników por- towych zarządziło ogólny strejk. Wskutek tego nie wyładowano dzisiaj okrętów.

Antyaustriacka demonstracja.

Wiedeń: Wielce niemiłe wrażenie wywarł tutaj fakt, że w pochodzie żałobnym gmin wło- skich, urządzonym w Rzymie ku uczczeniu pa- mięci króla Humberta, zaraz za przedstawiciela- mi Rzymu postępowali ostentacyjnie reprezen- tanci Tryjestu i Trydentu.

Wypadek ten jest ogólnym przedmiotem roz- mów i wywołał już mnóstwo najrozmaitszych komentarzy.

Sprawy kreteńskie.

Wiedeń: „Polit. Corresp.“ donosi, że komi- sarsz jeneralny Kretz, książę Jerzy stara się wy- jednać u mocarstw, aby Kreteńczycy, żyjący w Turcji, byli uznani przez Portę za cudzoziem- ców, i by Porta uznała flagę kreteńską.

Oczywiście Porta nie zechce tego zrobić, zwłaszcza, że według wszelkiego prawdopodob- ństwa także i mocarstwa opiekuńcze dadzą odpowiedź odmowną.

Zamach na Regisa.

Oran: Niedawno temu — jak wiadomo — rzuciło się na Maxa Regisa, gdy szedł do kasyna, jakieś indywiduum i pchnęło go nożem. Ener- giczne śledztwo wykryło sprawcę zbrodniczego zamachu. Był nim 18-letni żydek Elbez.

Sąd przysięgłych skazał Elbeza na miesiąc więzienia, a 15 innych żydów, którym udowo- dnilo współudział w dokonaniu zbrodni, na 3 do 8 dni aresztu i na zapłacenie odpowiednich grzywien pieniężnych.

N A D E S Ł A N E.

Park Krakowski TEATR ROZMAITOŚCI

Dziś i Codziennie 1460

wielkie przedstawienie akrobatyczne
połączone z Koncertem.

Muzyka 20 p. p. Reżyser: Rudesinde Roche
Od 1-go sierpnia nowy program.

Wstęp w dniu powszednie 10 ct. Miejsca rezerwowane: po 60 ct., po 50 ct. i po 30 ct. — Bilety do miejsc rezer- wowanych uprawniają do wolnego wstępu. — W nie- dziele i święta wstęp 20 ct. W te dni bilety rezerwowane nie uprawniają do wolnego wstępu. Sprzedaż biletów u Wgo St. Karlińskiego w Suklennicach, a od godz. 3 po południu przy kasie.

SKŁAD FORTEPIANO w
W. Barabasz i Sp
Kraków, Rynek 39. I. piętro. 1606

Księgarnia G. Gebethnera i Sp.

otrzymała na skład główny:

Kazimierza Bartoszewicza
KWESTJONARJUSZ MAŁŻEŃSKI

Cena egz. 1 kor. 50 h.

Tegoż autora są jeszcze na składzie:

Rok 1863, dwa tomy cena 5 kor.
Księga 3 maja, dwa tomy „ 3 kor.
Lukrecjon, satyra „ 30 h.
Trzy dni w Zakopanem „ 1 kor.
Bajka o lisie, kozłach i niedźwiedziu 20 h.
Trzeci Maja, odczyt cena 30 h.

Pieśni polskie, zebrane przez K. Bartoszewi- cza, najlepszy zbiór utworów patriotycznych, wydanie czwarte. Cena w oprawie 2 kor., bez oprawy 1 k. 20 h.

Przewodnik po Krakowie, ułożony przez K. Bartoszewicza. Cena 80 h. 00

Dr Michał Sliwiński

ordynuje przez lato w Rymanowie (dom Zontaka)

Wielki wybór listew na ramy do obrazów i obrazki święte, najrozmaitsze książki do nabożeństwa, poleca specjalny skład artykułów treści religijnej

Kazimierza Zajączkowskiego w Krakowie, plac Marjacki l. 8.

NAUKA KROJU

Tylko za 8 zł. przez letni sezon kurs najłatwiejszego kroju francuskiego systemem Vortha udziela się w pracowni sukien damskich ulica św. Tomasza 33 II ptr. Tamże szyją się letnie suknie od 2 zł. 50 ct., oraz sprzedają się tanio wszelkie formy sukien i okryć. 1976 2 3

Starych

ośm prawdziwych dywanów perskich do sprzedania w banku zastawniczym W. Angelusa Kraków, Wiślna Nr. 3. 1978 6 3

Do sprzedania

za małą dopłatą i pod bardzo korzystnymi warunkami następujące realności, będące własnością instytucji finansowej:

- 1.) Realność dwupiętrowa z trzech piętrową oficyną, w Krakowie przy ul. Józefa.
- 2.) Realność dwupiętrowa w Krakowie przy ul. Bartosza.
- 3.) Realność dwupiętrowa w Krakowie przy ulicy Topolowej.
- 4.) 3 Realności jednopiętrowe w Podgórzu.

Blizszych informacji udzieli, do pertraktacji upoważniony, p. Ign. Plesnar Kraków, ul. Szewska 13 Dział inseratowy „Głosu Narodu“ 1874 17 0

Pokój i kuchnię

czysto i schludnie utrzymać można tylko przez używanie bursztynowej olejno-lakierowej farby „Znak Niedźwiedzia“ z fabryki lakierów FLÜGGER & BOECKING, Wien - Stadlau.

Nieznana co do trwałości i piękności, wytrzymuje także wilgoć, nie tracąc połysku, używa się szczególnie do powłoki podłóg, mebli i sprzętów sklepowych i kuchennych. Każda pokojówka może tę powłokę łatwo uskutecznić. Wyłączny skład fabryczny W HANDLU 1685 Fr. Lenerta w Krakowie.

Majątek

10 klm. od Ropczyce oddalony, obejmujący 2565 mórg, w czem roli 769, łąk 128, lasu bardzo ładnego 1668 mórg, z gorzelnią będącą w ruchu, dobrze zagospodarowany, wraz z inwentarzami i powozami, z długim 150 tysięcy Tow. kred. Ziemińskiego, — jest za cenę 400.000 koron do sprzedania.

Blizszych wyjaśnień osobom reflektującym na takowy, udziela p. Ignacy Plesnar, Kraków, ulica Jagiellońska L. 5 parter, „Głosu Narodu“ 697

Pies legawy

szlady, żółty z białym, rasy angielskiej, bardzo pojętny tania do nabycia Jan Szlasko, Szczeruowa via Słotwina. 2014 2 2

W Czutołowie

poosta Przeginia duchowna est do sprzedania pasieka, obrona prowadzona, w ulach rasowych obrych, pni 20, po 26 koron za jeden wiadomość na miejscu. 1982 3 3

Największy Skład Maszyn do szycia i haftu

„SINGERA“ Kraków, Rynek gł. Nr. 18

POLECA maszyny najnowszej konstrukcji, ręczne od 30 do 65 złr., nożne od 40 do 120 złr. gotówką 10% taniej, cenniki ilustrowane przesyła franco.

Bezpłatna nauka haftu robót ażurowych i wszelkiego szycia maszynowego. 1615

Szczególną uwagę zwracam na moje ulepszone maszyny pierścielnicze do haftu i szycia, przy których nie potrzeba chęć takowe przyrządzić do haftu ani odkręcać ząbków, ani zmieniać płyty jak przy innych maszynach, które głoszone bywają za najnowsze, a które ani konstrukcją, ani trwałością, ani cichem chodem nie mogą być nawet w przybliżeniu porównane do moich najnowszych maszyn.

Singera modelu z roku 1901. R. Pawłowski dawniej J. Iwanicki.

Wyroby tkackie.

Płótna białe, czysto lniane, w sztukach po 35 m., w cenie od 23 k. do 84 k.

Płótna na prześcieradła bez szwu, szerokość 150—180 cm., w sztukach na 6 prześcieradeł, w cenie od 22—54 k.

Drelichy Dymki, Ręczniki, Chustki do nosa, Ścierki i Bielizna stołowa.

Wszystko własnego wyrobu, z najlepszej przędzy, po cenach najniższych, poleca P. T. Publiczności. Adres zamówień: 1801 5 5 Michał Mięśowicz w Korczynie koło Krosna.

Najtańsze źródło do nabycia pięknych i trwałych płócien korczyńskich.

Cenniki i próbki na żądanie opłatnie.

Poszukuje się kapitalisty

mającego od 40—60 tysięcy koron kapitału do obrotu do przedsiębiorstwa potrzebnego, z którego udział czystego zysku przynieść może od 15—20% od włożonego kapitału. 1880 1 3

Kapitał zapewnionym zostanie na dobrej hipotece bez żadnej ryzyki, gdyż gotówka ta potrzebna jest na prowadzenie fabryk. Zgłoszenia osób reflektujących i bliższych objaśnień udzieli p. Ignacy Plesnar Kraków, Szewska Nr. 13 „Głosu Narodu“

Kwizdy Korneuburgski Proszek dla Bydła.

Weterin-djetyczny środek dla koni, bydła rogatego i owiec. Od 50 lat w większej części stajon używany, przy braku obedi de jedzenia, ztem trawienia, dla poprawienia mleka i pomnożenia wydajności w krów. — Cena za 1/4 pudełko kor. 1.40, za 1/2 pud. 70 hel. Prawdziwy tylko z powyższą marką ochronną, do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryjach. Skład główny: Franz Joh. Kwizda c. k. austr.-wgg., król. rumuński i ks. bułgarski dostawca dworu — Aptokarz obwodowy w Korneuburg p. Wiednem. 1538 3 20

Prawdziwe Polskie Wódki i znakomity Porter tenczyński

poleca 1616 18 0 Reprezentacja c. k. uprz. Zakł. fabr. w Tenczynku ulica Bracka Nr. 11.

Wszelkich Odpowiedzi

prywatnych w celu podania informacji lub adresu przesyła się jedynie li tylko za nadesłaniem marki na 20 halerzy. Zarząd Działu inseratowego „Głosu Narodu“ 160 23 0

Herbata z Brodów

Herbata z Brodów

Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą HERBATĘ ROSYJSKĄ

zbioru majowego poleca HANDEL 36 W. ADAMOWICZA W BRODACH na pograniczu rosyjskiem.

funt „FAMILIINEJ“ bardzo dobrej złr. 1.40
funt „MELANGE DE MOSKAU“ w oryg. opakow. 2.50
funt „IMPERIAL“ Cesarskiej w oryg. opakow. 3.50
funt OKRUCHÓW z najlep. herbat kwiatowych 1.20
KAWA CEYLON znakomita franco 8 koron Z. z.

FABRYKA SIATEK

konstrukcyj i artystyczna. ślusarstwa J. GORECKI i SP.

Kraków, ulica św. Wawrzyńca 28, Telefon Nr. 277 1089 wykonuje wszelkie roboty w zakresie powyższych produktów wchodzące. — Cenniki na żądanie. — Ceny przystępne — Termin ściśle dotrzymany.

PIWO ZŁOTE

na sposób pilzneński wyrabiane 10 butelek (mieszczących po 4 szklanki) Koron 2.50 h.

1 butelka (mieszcząca 4 szklanki) 26 h.

Piwo Porter krajowy

na sposób bawarski wyrobione, pożywne, zdrowotne, 10 butelek (mieszczących po 2 szklanki) K. 1.50 h. 1850 4 U

1 butelka (mieszcząca 2 szklanki) 16 h.

J. F. Fischera

Kraków, Rynek linia A-B.

ROWERY

najstańniejszej marki „Dürkopp Diana“

POLECA SKŁAD Maszyn do szycia i Rowerów R. PAWŁOWSKIEGO dawniej

J. Iwanickiego

Kraków, Rynek gł. 18.

Tamże jest do sprzedania kilkanaście rowerów, zakupionych na licytacji w c. k. Urzędzie zastawniczym w Wiedniu, po 75 złr. ze wszystkimi przyborami. 783 19 0 Sprzedaż na raty wykluczona.

Realność

w Rzeszowie

składająca się z 7 pokoi, 2 kuchni, z 3 werandami, z ogrodem 480 sążni, oraz stajni do sprzedania. Może być zamieniona na realność w Kra owie. — Blizszych informacji udzieli: p. Ignacy Plesnar, Kraków, ul. Szewska L. 13, „Głosu Narodu“ 1952 5 5

Do wydzierżawienia

za umiarkowaną cenę cały dom lub pojedyncze pokoje z urządzeniem i wiatem lub bez wiatu na wsi, w zdrowym, miłym położeniu obok stacji kolejowej. Blizsza wiadomość u stróża ul. Dietlowska Nr. 105 2015 2 3

Kanarki HERCYNIE

Poleca najlepsze śpiewaki „Rollery“ z 1900 r., śpiewające łagodnym tonem, dzwonkowym, słowikowym, fletowym i gwizdkowym sztuka po 8, 10, 12 i 15 złr. Młode samce tegoroczne po 3 złr. za sztukę.

Wysła na prowincję odwrotnie za saliczką z gwarancją dostawienia zdrowych namiejsce przeznaczenia. 6 dni próby a w razie niezadowolenia wymiana, lub zwrot pieniędzy.

Hodowla prawdziw. Hercyńskich Kanarek

IAN SZUFA W KRAKOWIE ul. Florjańska Nr. 43, II-gie piętro, oficyna.

Do serc litościwych

zwraca się z gorącą prośbą biedna i bardzo nieszczęśliwa staruszka, mająca nieniechalnie chorą córkę, o łaskawo wspomoczenie jej jakimkolwiek datkiem — aby tym sposobem uchronić ich od niechybnej śmierci głodowej. — W zbieraniu składek pośredniczy Administracja „Głosu Narodu“.

Majątek Ziemiński

13 klm. od Krakowa oddalony, — o bardzo dobrej glebie pszennej, obejmujący 170 mórg roli, łąk i lasu, wraz z inwentarzem żywym i martwym, dobrze zagospodarowany, za cenę 42.000 złr., z długim 20,000 złr. — ma zaraz do sprzedania

p. IGNACY PLESNAR KRAKÓW, 1469 Szewska L. 13. — „Głosu Narodu“.

Parcelacja.

W okolicy Bochni, 2 1/2 klm. od stacji kolejowej oddalony majątek w objętości 410 morgów ornej, bardzo dobrej gleby, zostanie częściowo rozparcelowany pod bardzo korzystnymi warunkami. Połowa ceny kupna pozostaje na hipotece, spłacalna w przeciągu dwudziestu lat. 437 9 0

Zgłoszenia uprasza się nadsyłać do p. Ign. Plesnara, Kraków, ul. Jagiellońska 5 parter, „Głosu Narodu“.

VEILCHEN-PARFUM SUPRA VIOLETTA

VON DELETTREZ PARFUMEUR PARIS

Do nabycia w składach perfumerji, drogueryjach i t. p. Jeneralny zastępca: E. Neuhaus, jun., Wien, L. Fährichgasse Nr. 16, Telefon 8598 1115

Boże zbaw Polskę!

Prześliczna chromolitografia na kartonie wielkości 10 centym. przedrukująca Najsw. Marię Pannę Częstochowską, otoczoną herbami Litwy i Rusi, — bardzo wernym wykonaniu. — Na odwrotnej stronie Modlitwa za Ojczyznę, aprobowana przez władzę duchowną. — Cena egzemplarza 30 hal., tuzina 3 kor.

Nakład księgarń katolickiej
Dr Władysł. Miłkowskiego
W KRAKOWIE.

Tamże wyszło: 1604
Fotografia Najsw. Marji P. Ostrabramskiej (matowa) w małym formacie, na odwrotnej stronie: Modlitwa za nawrócenie ulepzyjałów Polaki. Cena 30 hal.
Polecenie naszej Ojczyzny Bogu, ułożył kapłan zakonnik. Cena 10 hal.
Litania za nawrócenie Rosjan. Cena 4 hal.
Modlitwa za naród nasz i brać przesiedawanych. (800 dni odp.) Cena 4 hal.

KALENDARZYK
Tatrzański
Zakopane i Tatry

Przewodnik po Zakopanem i górach, zawierający wszystkie potrzebne wiadomości dla przybywających. — Niezbędny dla gości i turystów. 220 stron druku, 2 mapy kolorowe. Cena w ładnej oprawie kor. 2.40.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 1873

Już wyszło z druku
St. Miłkowskiego 2006
Tajemnice Aleksandrowskiej cytadeli w Warszawie.
Wydanie III poprawione i powiększone. Cena egzemplarza 1 kor. 60 hal.

WILKI i BARANY
ciąg dalszy
Tajemnic Aleksandrowskiej Cytadeli w Warszawie.
na za egzemplarz 2 kor. 40 halerzy.
L. nabycia we wszystkich księgarniach.

BROWAR PAROWY
J. A. Johna Synów w Krakowie
przy ul. Lubież 15/17, tel. 53,
poleca znane swoje, jak z dobroci **Piwa Piwo**
Ekspertowe, Marcowe, Leżak i Bak.
Piwo w beczkach wydaje się wprost z piwnic sztucznie chłodzonych, w butelkach zaś w naszym składzie przy ulicy Floryańskiej Nr. 38. 63 30 51

Czesław Smiechowski
ul. Mikołajska Nr. 4,
POLECA
Perfumy we fiakonach i na wagę od 10 ct. za 1 dkg., we wszystkich zapachach;
Wody: kolońska, chinowa, atenska, we fiakonach i na wagę;
Wody do ust: higieniczna, migdłowa, pomarańczowa na wagę;
Proszek do zębów;
Pudry na wagę;
Pomady na włosy „Brillantina“ etc.
Zamówienia z prowincji wskutecznym odwrotnie. 945 31 50

Zakład Ubezpieczeń na życie
„JANUS“ w Wiedniu
na do oddania zastępstwa na prowincję dla zachodniej Galicji pod bardzo korzystnymi warunkami. Zgłoszenia: Generalna Reprezentacja Kraków (Grobie) ulica Zygmuntowska L. 3. 1997 3 3

Morele
zdane już do dostarczenia sprzedaje koszyk 5 kilowy wraz z portem po 1 zlr. 80 ct. a nie jak dawniej po 4 korony. **Jakób Sperling**
Kis-Szeben (Węgry). 2011

Do sprzedania.
w Szczywnicy w górnym zakładzie przy parku pod Karhawiem realność składająca się z 2 domów na 4 mieszkanie gości kąpielowych w znakomitym położeniu jest w wolnej ręki do sprzedania po bardzo korzystnym warunkami. Wiadomość w s i t. 1010

Poczta Rzegocina
przyjmuje zaraz 2003 2 3
ekspedytorke-telegrafistkę.

Akademik
(prawnik) poszukuje popołudniowego zajęcia biurowego albo lekcyj. Zgłoszenia: „G. M.“ poste restante Kraków. 1994 3 3

Do Kalendarza „Głosu Narodu“
na rok 1902
mającego wyjść nakładem Wydawnictwa dziennika „Głosu Narodu“ wszelkie ogłoszenia przyjmuje upoważniony do zbierania takowych p. Spiridion Soniewicki,
Dział inseratowy „Głosu Narodu“ Kraków ulica Szewska L. 13.

UWAGA. Uprasza się P. T. Strony interesowane, aby ogłoszenia swoje jak najprędzej taskawie nadsyłać racyzll, z powodu obłożonego miejsca, dla ogłoszeń przeznaczonych. 1922 8 0

UZDROWISKO i ZAKŁAD
LECZENIA WODĄ JAWORZE
(ERNSDOBF), Ślązk Austriacki przy Bielsku, otwarty cały rok.
Poczta, telegraf i stacja kolejowa. — Pyszne położenie gorskie u stóp Śląskich Beskid — klimat zdrowy, łagodny — najnowsze wzorowe urządzenia lecznicze i kąpielowe — oświetlenie acetylowe — znakomita restauracja pod ścisłym nadzorem lekarskim
Lekarz kierujący Dr Leopold Nemerad, znakomity hydropata, długo letni kierownik Zakładu wodoleczniczego w Lindewiese.
Wszelkich objaśnień udziela tylko dzierżawca dóbr i Zakładu kąpielowego: Carl Forner. 1345 35 28

Krajowy wyrób Płócien lnianych
na koszule, prześcieradła, bez szwu, na chusteczki, stołownicza i Cajgi poleca właściciel warsztatów tkackich 2032 1 0
Jan Długosz Korczyzna ad Krosno.

Nowo założony
Zakład Pogrzebowy Jana Wolnego
w Krakowie przy ulicy św. Tomasza L. 4, Telefon L. 331.
Jedyny zakład na Kraków, posiadający własny wyrób trumien w różnych gatunkach.
Fabryka oraz skład główny przy ulicy św. Tomasza L. 4. 1676
Zakład urządza pogrzeby od najwspanialszych do najskromniejszych po cenach nader umiarkowanych, jak również urządza takowe na spłaty w ratach miesięcznych.
Filia znajduje się przy ul. Kopernika L. 6.

SKŁAD HERBATY
JÓZEFA RYBICKIEGO
istniejący od 8 lat w Krakowie 1924 5 5
przeniesiony został na ul. Szpitalną L. 34 naprzeciw teatru miejskiego.

Szorstawa alkaliczno-sodowa, zawierająca części składowe chemiczne, jak

Zalecona przez
Towarz. lekarskie
w Krakowie

Woda Bilińska

wyrobu naszego Zakładu fabrycznego wód mineralnych sztucznych, będącego pod kontrolą Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego, używaną bywa w zgdzie, kureczach i przewlekłych katarach żołądka z dobrym skutkiem.
Cena fiaski w Krakowie 15 ct.
Do nabycia w aptekach i droguerjach, skład dla Lwowa w aptece J. Wewiórskiego K. Rząca i Chmurski w Krakowie, właściciele fabryki wód mineralnych.
1093 12 0

Magazyn towarów galanterijnych i przyborów do podróży
pod firmą 1393 8 0
Kraków W. KŁOSIŃSKI Kraków
Floryańska Nr. 6 Floryańska Nr. 6
poleca na sezon wiosenny w wielkim wyborze po cenach nader niskich:

Oryginalne Karlsbadzkie
OBUIE
męskie i damskie — żółte i czarne.
Półbutki płócienne
Półbutki na gumowych podszewkach (Lawn Tennis)
Pantofle. — Kalesze
Fasony obuwia znakomite, z gwarancją za trwałość.
Ceny bardzo niskie.
Towar w doborowym gatunku. — Ceny nader niskie.

Wszelkie przybory do podróży.
Torby ręczne z przyborami
Torby ręczne zwykłe od 1.80 ct.
Torebki ręczne damskie
Torebki na paskach
Paski i płońta do pleców
Kufarki ręczne od 3 zlr.
Kufarki ręczne skórzane
Poduszki gumowe. — Czapki
Nesesyry z przyborami
Futeraty na parasole i laski

WIELKI SKŁAD BIELIZNY
Koszule białe od 1.50 do 3.00
Koszule pikowe „ 2.00 „ 3.00
Koszule kolorowe 2.00 „ 3.00
Koszule z materyi siatkowej
Kołnierzyki — Manszety
Bielizna bawełniana Dra Lahmanna.
Skarpetki — Pończochy
Chusteczki — Szelki
Krawaty — Rekawiczki
Perfumerya — Lusterka

Do sprzedania jest zaraz tania za gotówkę: karetta granat. za 250 zlr., powóz oliwno-zielony za 275 zlr., fajtonk półkryty granat. za 160 zlr., powozik dla górzystych okolic bronz. za 225 zlr., wolant jasny za 165 zlr., wózek wyplatany o dwóch siedzeniach ze skóry, na rysozach za 75 zlr., odpowiedni dla P. P. Oficerów jest kuczer fajton z budą i koziołkiem tylnym za 180 zlr., oraz glg na 4 osoby o oliwnej osi, launerowskiej fabr. z uprzężą do niego za 175 zlr. i t. d., wszystko w dobrym stanie, lekkie, na jednego i parę koni, z latarniami i fartuchami skórzanymi, jest także słodka z z tranzlą i czaprakiem za 25 zlr. do sprzedania w składzie powozów **St. Cyrankiewicza** Kraków, ulica Szpitalna L. 34 naprzeciw teatru miejskiego. 1425

Na I. hipotekę
do rozpoczętej budowy, poszukuje 35—40.000 zlr. Bliższych wiadomości udzieli adwokat Dr. Deiches Rynek gł. Nr. 15. 1982 3 3

W Królestwie
MAJĄTEK
około Szkalbmierza, przeszło 10 włók dobrej gleby, z inwentarzem i dobrymi budynkami, ogrodem i dworem w całej pełni, na zamianę za kamienicę w Krakowie.
Ktoby miał prawo rosyjskiego poddaństwa, zechce się zgłosić po wiadomość, której udzieli p. **Ignacy Plesnar**, Kraków, ulica Szewska L. 13. 1882

JAN KUBRYCHT
pierwszy chrześc. czeski skład Kawy i Herbaty
Praga, Mala Strana. Założony w roku 1878,
poleca mianowicie wyborne gatunki kawy:
Kampina grubo ziarnistej 5 kilogr. zlr. 6.—
Jamajka znakomita i silna „ 6.75
Laguaira silna aromatyczna „ 7.—
Guatemala o pięknym zapachu „ 8.—
Ceylon I-ma „ 8.75
Zamówienia 5 kilogram. posyła się franco za pobraniem pocztowym do każdej stacji pocztowej. — Cenniki na żądanie darmo i franco. 1088 5 0

ZAKŁAD
kamieniarsko - rzeźbiarski
pod zarządem
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie
posiada na składzie wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, marmuru, granitu i labradoru.
Podejmuje się wykonania grobowców jak w miejscu tak i na prowincji 1618 34 0
według własnych lub dostarczonych rysunków.

Z pierwszej ręki
wszelkie Ognie Sztuczne
i najtanie
Confetti - Serpentine.
Dostać można tylko w Pierwszym Laboratorium Pyrotechnicznym **M. J. Mądrykowskiego** Kraków ulica Łobzowska. 2000 2 5

Do L.: 496/901
Prez.
Ogłoszenie licytacji.
Magistrat stol. król. miasta Krakowa rozpisuje niniejszem licytację na budowę szkoły miejskiej przy rynku kleparskim w Krakowie, a mianowicie na:
1.) Roboty garbarskie, murarskie i pomocnicze.
2.) Roboty ciesielskie.
3.) „ blacharskie i
4.) pokrycie dachówką.
Do licytacji tej wzywa się autoryzowanych inżynierów, koncesjonowanych budowniczych, majstrów blacharskich i ciesielskich.
Plany, warunki i formularze ofertowe można przejrzeć i otrzymać w biurze prezydenta miasta codziennie od godziny 11—1.
Odośne oferty złożone należy do dnia 3-go sierpnia b. r. w sobotę do godziny 12-tej w południe.
Kraków dnia 26 lipca 1901.
J. Friedlein
2017 3 3 Prezydent miasta.

Piękna wieś
jakiej rzadko znaleźć można, 180 morg obszaru, z pięknym parkiem i dworem na wzgórzu położonym, z przedlicznym widokiem, o 2 mile od Krakowa, a 2 km. od stacji kolejowej oddalona, za cenę 70.000 zlr., z długim Tow. Kredytow. 35.000 zlr. na do sprzedania Pan I. PLESNAR, dział inseratowy „Głosu Narodu“ Kraków, ulica Szewska L. 13. 1405 30 5